

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Pavšalni franko. Telefon 44.
Redakcijska knjižnica
Ljubljana. Račajo. št. znamke

Kraljeva civilna lista sprejeta.

ZEMLJORADNIKI, JUGOSLOVANSKI KLUB, NARODNI SOCIJALISTI, REPUBLIKANCI IN SOCIJALNI DEMOKRATI GLASUJEJO PROTI. POSL. DERŽIČ PROTESTIRA PROTI NAČINU PREDLAGANJA.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) Današnja dopoldanska sejo narodne skupščine odpravlja predsednik dr. Ribar ob 10. dopoldne. — Pred prehodom na dnevni red vpraša socialist Divac predsednika narodne skupščine, zakaj vlada ne sankcionira onih naredb, o katerih je zakonodajni odbor razpravljal že pred štirimi meseci in zakaj se niso uzakonile, ter vprašuje ali je predsedniške naredbe poslalo vladi. Predsednik dr. Ribar odgovarja, da so bile vse sprejete naredbe takoj dostavljene vladi. — Zbornica preide nato na dnevni red: razprava o kraljevi civilni listi. Poročevalec finančnega odbora Filipovič čita poročilo o civilni listi in prosi parlament, naj jo sprejme. — Zemljoradniki Lazič meni, naj se dovoli znesek 2 in pol milijonov v zlatu in izjavlja, da bo do zemljoradniki glasovali proti predlogu. — Dr. Šimrak (Jugoslovanski klub vprašuje, zakaj vlada ni predložila tega vprašanja preje klubom v pretres, da bi se tako mogla civilna lista v skupščini sprejeti soglasno. Ni mu jasno, kaj naj se razume pod onimi šestimi milijoni frankov, ki jih predvideva predlog o civilni listi in vprašuje, ali so to franki v zlatu ali v papirju. Finančni minister dr. Kumanudi izjavlja, da gre za franko v papirju. Dr. Šimrak izjavlja, da bo glasoval proti predlogu. — Radikalni disident dr. Ivanič, republikanec Gjonović in socialni demokrat Golouh izjavljajo, da bodo glasovali proti. Narodni socialist Deržič je proti načinu, kako je bil ta predlog stavljen. Izjavlja, da bo glasoval proti. — Radikalce Dragović meni, da je ta civilna lista potrebna v oni obliki, kakor je bila predložena. Govornik je prepričan, da ako bi se o tem vprašanju priredilo ljudsko glasovanje, bi 95% prebivalstva glasovalo zanj. — Po nekaterih

pojasnilih poročevalca, povzame besedo ministrski predsednik Pašić in pravi, da je vlada stavila predlog, naj se poviša civilna lista, ker ne odgovarja več sedanjim razmeram. Dosedanja civilna lista je bila določena že pred 40 leti, ko je imela Srbija en milijon in par stotisoč prebivalcev. Srbija se je medtem že povečala v balkanski vojni in po svetovni vojni imamo veliko državo. Naš narod priznava žrtve in priznava tudi vladarja, ki je svojo usodo zvezal z usodo naroda, in iz tega vzroka mu hoče narod izkazati svoje priznanje. To priznanje pa leži v tem, da se kralju zagotovi ono stališče, ki mu gre in da more dostojno reprezentirati našo državo napram inozemstvu. (Ropot na desni in na levi, odobravanje v sredini.) Vlada je morala povišati plače uradnikom, ker je življenje postalo dražje. Kako naj se zagotovi življenje onemu, ki reprezentira našo državo, kateri ima večje izdatke, kot vsak drug državljan? Zaradi tega scdi, da storimo dolžnost in udlugo državi, ako povišamo civilno listo. Ker smo skrbeli, da so bile osvobodene Slovenija, Hrvatska in ostale pokrajine naše države, zato smo in bomo tudi skrbeli, da naš troimeni narod ostane in da mu dokažemo, da bo srečnejši in zadovoljnejši, ako živi v svobodni državi in ne več v stari Avstro-ogrski. — Finančni minister dr. Kumanudi odgovarja na izvajanja nekaterih poslancev in naglašja, da znesek, ki ga predvideva predlog o kraljevi civilni listi, ne bo vplival na padanje naše valute. — Nato pride predlog na glasovanje. Oddanih je 173 glasov, in sicer 132 za in 41 proti. Pri drugem čitanju glasuje 175 poslancev: za predlog je oddanih 134 glasov, proti pa 41. — Seja se je zaključila ob dveh popoldne.

Parlamentarna anketa za ugotovitev krivcev smrti naših rekrutov.

ANKETA MORA NAJPOZNEJE V DVEH MESECIH POROČATI NAR. SKUPŠČINI O USPEHU SVOJEGA RAZISKOVANJA. ČLANI ANKETE SE ZVOLJO JUTRI.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) Popoldanska seja narodne skupščine se je začela ob 5.50. Na dnevnem redu so interpelacije, večih opozicijskih poslancev na vojnega ministra zaradi obolenosti in nekaterih smrtnih slučajev le-tošnjih rekrutov. Skupščina sprejme stališče, da se o vseh interpelacijah skupno razpravlja, ker se nanašajo na isti predmet. — Po izjavi opozicijskih skupin čita republikanec Gjonović predlog glede prehoda na dnevni red, ki ga stavlja v imenu vseh opozicijskih skupin. — Nato predlaga demokrat Kosta Timotijević sledeči prehod na dnevni red: »Narodna skupščina je čula odgovor ministra za vojno in

mornarico in sklne, da devetčlanska anketa komisija narodne skupščine preišče vprašanja, ki so jih interpelacije spravile na površje. Ankettenu odboru se stavlja rok 60 dni od dneva izvolitve, tekom katerega naj anketa konča svoje delo in predloži narodni skupščini svoje poročilo.« — Vojni minister general Vasič sprejme ta predlog poslanca Timotijevića, nakar preide zbornica na glasovanje. Dnevni red poslanca Timotijevića je sprejet z večino glasov. — Seja se zaključuje ob 8. zvečer. — Prihodnja seja je določena za jutri dopoldne ter se na njej izvolijo člani ankettne komisije.

Važni sklepi rimske konference.

BIVŠI AVSTROOGRSKI URADNIKI IN ČASTNIKI DOBIVAJO SVOJO PENZIJO OD DRŽAVE, KATERE DRŽAVLJANI SO POSTALI. — POSLOVANJE BIVŠE POŠTNE HRANILNICE SE PRENESE NA NACIONALNE ZAVODE NASLEDSTVENIH DRŽAV.

Rim, 6. aprila. (Izv.) Finančna komisija rimske konference je dogotovila odgovor, ki se tiče zelo važnih vprašanj likvidacije bivše Avstro-ogrske monarhije. Podpisali bodo ta dogovor na zaključni seji, ki se bo vršila v petek ali v soboto. Prvi dogovor med vsemi nasledstvenimi državami se tiče civilnih in vojaških penzij in temelji na načelu, da vsaka teh držav prevzame pokojnine onih bivših uradnikov, ki so sedaj postali njihovi državljani. Drugi dogovor, ki je bil sklenjen med Avstrijo in Italijo, se tiče deželnih in občinskih pokojnin. Tretji dogovor, ki je bil sklenjen med vsemi nasledstvenimi državami, se tiče poštne hranilnice, ki se obrzdi kot avstrijski zavod, vendar izključuje poslovanje na ozemlju nasledstvenih držav, katero se prenese na

novne nacionalne zavode. Četrti dogovor se nanaša na poslovanje bivše avstrijske poštne uprave in poštinih uprav nasledstvenih držav. Peti provizorični dogovor z nasledstvenimi državami se tiče uprave dolgov in temelji na načelu pogodbe, ki je bila že sklenjena z Italijo, a se omejuje najpogre na ugotovitev dolgov. Končno so bili sklenjeni trije dogovori z Italijo glede drugih predvojenih dolgov in gotovih vojnih odškodnin, in sicer na isti podlagi, kakor so bili sklenjeni že obstoječi dogovori s Francijo, Anglijo in Belgijo. Glede mnogobrojnih finančnih vprašanj so bila zasnovana načela in podane smerice za dogovore, ki se še imajo skleniti. O tem se vlade, ki so pri tem zainteresirane, še pogajajo.

SMRT IZDAJALCA.

Budimpešta, 6. aprila. (Izv.) Vrhovno honvedsko sodišče v Budimpešti je obsodilo rednika Ludovika Fekete, ki je leta 1919. izmaknil tajne vojaške listine iz madžarskega ministrstva deželne t... ba in jih izročil češkoslovski mi... i, a smrt na vislicah. Obsodba je bila... izvršena.

Budimpešta, 6. aprila. (Izv.) Kakor

je dognalo sodišče pred usmrčenjem narednika Fekete, je njegovo pravo ime Evgen Margittay. Star je bil 31 let in je pripadal reformirani cerkvi. Nazival se je po krivem Ludoviku Fekete, da bi utajil svoje prestopke kot komunist. Med diktaturo sovjetov je bil predsednik revolucijskega sodišča na deželi in je odredil veliko število smrtnih obsodb

Pogreb

Karla Habsburga.

Funchal, 6. aprila. (Izv.) Danes je bil pogreb bivšega cesarja in kralja Karla, katerega se je udeležilo zelo mnogo občinstva iz mesta in okolice. V župniški cerkvi je bil postavljen mrtvaški oder. Funchalski škof je blagoslovil truplo. Pri pogrebu so bili navzoči skoraj vsi člani obitelji pokojnika in spremstvo. Na krsti je bilo položeno mnogo vencev, med njimi tudi venec španskega kralja.

V. Klofač na poti v Dalmacijo.

Zagreb, 6. aprila. (Izv.) Kakor že javljeno, je včeraj popoldne s praškim brzovlakom dospel semkaj češkoslovski senator bivši vojni minister in ustanovitelj ter voditelj Nar. soc. stranke v CSR V. Klofač, ki potuje skozi Zagreb v Dalmacijo. Ob 10.15 zvečer je nadaljeval svojo vožnjo čez Bakar v Split. V njegovem spremstvu se nahajajo poleg njegovega zeta s hčerko tudi češkoslovski konzul v Splitu Iheršman. Na povratku se bo ustavil v Zagrebu, odkoder odpotuje v Ljubljano, nato pa v Maribor. V vsakem teh krajev se bomudil eden do tri dni. V teh treh mestih bo nastopil na javnih shodih, katere priredi Nar. soc. stranka. Senatorja Klofača spremljata nar. soc. posl. Brandner in vseučiliški profesor dr. Rostohar.

ODHOD RUMUNSKÉ KRALJICE IZ BEOGRADA V ATENE.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) Rumunska kraljica Marija je snoči odpotovala k svoji bolni hčerki. Na kolodvoru so se od nje poslovili minister dvora Janković, predsednik narodne skupščine dr. Ribar, generali in drugi dostojanstveniki. Kralj Aleksander ni mogel priti na kolodvor, ker še vedno ne more zapustiti sobe.

KONFERENCA ZANELLE Z ODBOROM REŠKE JUGOSLOVANSKE STRANKE.

Zagreb, 6. aprila. (Izv.) Predsednik reške vlade dr. Zanella je danes sprejel odbor reške jugoslovanske stranke in je z njim nad pol-druugo uro razpravljal o važnih zadevah, ki se tičejo Reke.

AKCIJA DR. ŠUŠTERŠIČA. — RADIKALCI NIMAJO SREČE V SLOVENIJI.

Zagreb, 6. aprila. (Izv.) »Slobodna Tribuna« doznava iz Beograda, da so gotovi krogi lansirali vest o akciji skupine dr. Šuštéršiča v svet s posebnim namenom. Kakor poročajo iz Slovenije, je propadla akcija radikalcev, ki je zasledovala cilj osnovati v Sloveniji radikalno stranko. (Mislimo, da zgoraj omenjeni krogi ne bodo daleč od dr. Žerjave.)

Borzna poročila.

Curih, 6. aprila. (Izv.) Berlin, 1.65, Newyork 515, London 22.88, Pariz 46.95, Milan 26.95, Budimpešta 0.58, Zagreb 1.55, Varšava 0.13, Dunaj 0.066, avstrijske krole 0.07, Praga 9.625.

Berlin, 6. aprila. (Izv.) Dunaj 4.055, 2307—2313, Berlin 2495—2505, Budimpešta 583.25, Pariz 2826.45, London 1364.25, Newyork 310.61, Curih 6042.40.

Praga, 6. aprila. (Izv.) Dunaj 0.595, Berlin 17, Rim 276.60, Budimpešta 5.85, Pariz 483, London 232.50, Newyork 53.575, Curih 1028, avstrijske krole 0.595, italijanske lire 273.50.

Dunaj, 6. aprila. (Izv.) Devize: Zagreb 2307—3214, Berlin 2495—2505, Budimpešta 582—578, London 33.675—33.725, Milan 40.120—40.180, Pariz 69.750—69.850, Praga 14.415—14.435, Sofija 5170—5180, Curih 148.625—148.875. Valute: Dolari 7619.6731, bolgarski levi 5095—5105, nemške marke 2525—2535, angleške funti 33.475—33.525, francoski franki 69.350—69.450, italijanske lire 39.770—39.830, dinarji 9225—9252, rumunski lei 5444—5456, švicarski franki 147.875—148.150, češkoslovaške krole 14.400—14.470, madžarske krole 879.50—885.50.

Zagreb, 6. aprila. (Izv.) Devize: Berlin 105—106, Milan 1705—1725, London 1427.50—1440, (ček) 1425—1430, Newyork 319—323, Pariz 2925—2975, Praga 618—620, Svica 6300—6350, Dunaj 4.20—4.30, Bud. 39.25—40. Valute: Ameriški dolarji 318—320, avstrijske krole 4—4.50, češkoslovaške krole 0—0.10, napoleonidori 1000—10, nemške marke 112—0, italijanske lire 1690—1705, madžarske krole 39.50—0.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) Na današnji borzi so zahtevali za devizo London 356.75, ponudili so jo pa po 358, zaključila je po 357 Deviza Pariz je zaključila po 740, Zeneva 1567, Newyork 81.25, Italija 410, Praga 155.50, Berlin 25, Dunaj 1.10, Budimpešta 9.10.

Poglavje o političnih špekulantih.

Žurnalistično hajduštvo in odmetništvo je danes triumf našega javnega mnenja. V Beogradu opravljajo ta posel »novinarski opaši«, v Ljubljani in po Sloveniji pa razširja svoj smrad skupina Pribeževičevih »Landsknechtov« okrog »Jutra« in »Domovine«. Janičarstvo je bilo vedno inkarnacija kupljenih duš, pokvarjene krvi, ki je pri vsakem svojem pohodu razsipavalo ogenj, uničevanje, smrt in pogin, rušeč in tepajoč pred seboj in za seboj vse dobro, pošteno in vzvišeno. Izdajalec vedno duši svojo vest v krvi, zlobi in hudobiji. V zadnji številki »Domovine« se je zopet oglašil slovenski odmetnik ter izbrizgal svoje strupene pline po domovini, da se zrese nad »Jugoslavijo«, a je v umazanem plinu le zakril spačeni obraz političnega najemnika.

Vsa slovenska javnost je danes pravilno orientirana: dr. Žerjav je žarišče naše pokvarjene javne morale, za njegovim hrbtom in v polsvetlobi tega žarišča se zbira danes vse, kar je v Sloveniji na prodaj, od zadnjega »proletarca«, ki v njegovem imenu kupuje delavske duše za njegovo organizacijo, pa do visokega uradnika, ki je na razpolago povsod in vsakomur. Židovstvo je simbol naše današnje politike, v znamenju trgovine deluje in razdira takozvani demokratizem, ki je v inangviriral dr. Žerjav v naši državi. Žid vse kupi in vse prodaja ter presoja tudi svojega poštenega nasprotnika s svojega trgovskega stališča. Tako in nič drugače je razumeti zadnji napad »Domovine« na »Jugoslavijo« in na gospoda Peska.

Za tem židovstvom se skriva majhna in neznatna skupina slovenskih ljudi, političnih parazitov, ki pod krinko narodnosti in demokratizma dobro živi, nabira premoženje ter kriči in prav po luterijsko kaže na svojo državo, vendar, da pred javnostjo zakrije svoje politične špekulacije, svoje nagnjenje do materijelnih dobrin, svojo vladodržnost, zle nagone, ki so nevarni družbi, državi in človeštvu.

Med vojsko smo opazovali to neznatno politično skupino v zadnji sobi Narodne kavarne, danes poseja v koto kavarne Zvezda. V kavarniškem dimu ustvarja svoje politične ideale in jih zastrupljene z nikotinom pošilja med slovenski in jugoslovanski svet. Najvidnejši reprezentant slovenskega političnega židovstva je gospod Dolje Ribnikar, po poklicu živinozdravnik in bivši tržni nadzornik. Med vojsko je imel v rokah vso ljubljansko aprovizacijo, godilo se mu je bolje kakor ljubljanskemu županu in vsa javnost vé, da je mož dobro situiran, bogataš. Toda to še ni vse. Izučen živinozdravnik se je pustil nastavitviti od prijatelja dr. Žerjave v IV. činovnem razredu — v socialnem skrbstvu, daš tam nimajo opravka z živno. Tako se godi gospodu Ribnikarju v naši državi. Odkod? Zakaj? Zakaj niso drugi živinozdravniki v taki poziciji in vendar delajo več? Ali je mož stal v borbi za domovino pri aprovizaciji? Ali se je odlikoval na kulturnem polju? Ali je podjeten trgovec? Nič in nič? Gospod Ribnikar je demokrat in prijatelj dr. Žerjave.

Poglejte dr. Knallič! Živi kakor se spodobi za kavalirja in vendar ne vé nihče odkod. In našli bi jih lahko še več. Vsi so žurnalisti pri »Jutru« in vendar vemo, da se vsi listi borijo s težkočami. Kdo pa plačuje te ljudi, da prodajajo svojo državo? Ali jih plačuje naš narod? Naša javnost naj razmisli o tem in si odgovori na ta vprašanja. Potem bo takoj jasno, zakaj je naše javno življenje tako zastrupljeno, kje je izvor naših nekonolidiranih državnih razmer. Ali je čudno, da se v takih razmerah trgovci in obrtniki ne vidijo iz davkov, da uradnik umira od lakote?

Le pogledite v njihovih vrstah odvetnike brez klientov, ki pa kljub temu dobro in sijajno žive od demokratske državo, v tej židovski senci je še nekaj manjših parazitov, ki tudi prihajajo na svoj račun. Malo je število vseh teh ljudi, a škode napravijo narodu in državi ogromno...

Ne pomaga nič, povedati je treba resnico: Nikdar se ne bodo zboljšale razmere v naši domovini, dokler bodo razvilali svoj strup kupljeni ljudje, kolih idealizem ne sega preko meje lastne telesiosti.

S tistim dnem, ko bo enkrat za vselej onemogočeno politično delovanje javnih zajedalk, se bo pričela sanacija naše države. Ta čas ni več daleč, a vendar je potrebno, da ga vsa javnost brez razlike strank z vso vneto pospešuje v svojem življenjskem interesu. Se-le za tem velikim čiščenjem pride dan našega vstajenja!

Pred genovsko konferenco.

KAJ PRIČAKUJE AVSTRIJA OD GENOVSKÉ KONFERENCE. ZEDINJENE DRŽAVE AMERIŠKE SE KONFERENCE NA NOBEN NAČIN NE UDELEŽE.

Dunaj, 6. aprila. (Izv.) V današnji seji odseka za zunanje zadeve je zvezni minister in voditelj ministrstva za zunanje stvari dr. Henner podrobno govoril glede mednarodne gospodarske konference v Genovi in je predvsem izjavil: Ne smemo iti s prevetlikimi nadami v Genovo. Vendar smo upravičeni pričakovati, da dosežemo tamkaj, kjer bo zbranih do 30 narodov, kateri so prišli tjakaj z isto željo kakor mi, povoljne uspehe. Z ozirom na opomin angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea, da naj potrpimo, zapremo na to, da mora priti dan povračila, ko se izkaže pravica, da si ne moremo dosti storiti, da se prihod tega dneva pospeši. Vendar pa bo avstrijska vlada tudi na genovski konferenci storila vse, kar je v njeni moči, da prispeva za ureditev in zboljšanje razmer v srednji Evropi. Z ozirom na sedanjí položaj se zboljšanje razmer v srednji Evropi urediti vsekakor polagoma. Avstrija se smatra, da je činitelj reda in miru v Srednji Evropi in želi, da bi jo smatrali za tako tudi druge države. Iz tega razloga se bo ogibala vseh odredb, ki bi mogle kršiti red in mir. — Glede problema, ki se tiče ureditve odnošajev napram Rusiji, je minister izrazil željo, da bi se skoro rešil, in sicer na podlagi medsebojne strpljivosti, ki bi pri-

vedla do ureditve gospodarskih odnošajev, katere potrebuje Rusija, ki pa je tudi za Evropo velike važnosti. Avstrija nikakor ne namerava doseči na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi posebnih predpavic zase, temveč želi po svojih skromnih močeh sodelovati pri ureditvi evropskih gospodarskih vprašanj. Minister je končno opozarjal na znatne uspehe graške konference izvedencev in je izrazil željo, da bi tudi Poljska, Jugoslavija in Rumunija čim preje odobrile graški dogovor, da bi se mogel raztegniti na vse nasledstvene države.

London, 6. aprila. (Izv.) Nasproti drugače se glasečim poročilom izjavljajo krogi, ki so v stikih z Belo hišo, da se Zedinjene države ameriške na noben način ne udeležijo mednarodne gospodarske konference v Genovi.

Bern, 6. aprila. (Izv.) Strokovnjaki nevtralnih držav so danes popoldne razpravliali o vprašanjih, s katerimi se bo bavila gospodarska konferenca v Genovi. Razprave se bodo jutri nadaljevale.

ITALIJANSKA MORNARICA ZAPUŠTI SPLITSKO LUKO.

Split, 6. aprila. (Izv.) V ponedeljek je bila v šibeniški luki zamenjana tamošnja ital. voj. ladja. Kakor se iz zanesljivega vira doznava, bo v kratkem tudi ta ladja definitivno zapustila Šibenik.

Zečević in naši samostojneži.

Beograd, 31. III. 1922.

Te dni se vrši v parlamentu obravnavo o zadevi, ki je prav tipična za naravnost zločinski postopanje naše uprave in odgovornih vladnih krogov. Celokupna opozicija je naperila proti generalu Zečeviću, prejšnjemu vojnomu ministru (bolje rečeno: eksponentu in zastopniku zloglasne »bele roke« v vladi) naravnost strašno obtožbo, ki izpričuje, s kako zločinski lahkomišelnosti se naši vodilni državniki v Beogradu igrajo z življenjskimi interesi najširših mas.

Ta mož je poklical neposredno pred Božičem (včasih so dobivali naši fantje za Božič dopust) pod orožje vojaške novince. Vpoklici so se vršili v najneugodnejšem vremenu in če bi bilo za njihov prevoz vse urejeno najlepše, bi ga nikakor ne mogli odobravati. O potrebni urejenosti prevoza pa seveda pri nas ni niti govora. Kaj se briga takle beograjski mogotec za take »sitnice«. Vlačili so naše fante iz Slovenije po 5-6 dni in še več v Macedonijo in obratno v Slovenijo. Nagnali so jih kot govedo v nezakurjene živinske vagonne. Posledice niso izostale. Neštevilni fantov je zbolelo in tudi pomrlo. Pa to še ni vse. Tudi za sprejem rekrutov ni bilo preskrbljeno po posameznih garnizijah prav nič, zato so mnogi morali ležati, ko so dospeli na svoj cilj, po cele tedne brez odev in brez potrebne obleke na goli zemlji v največji nesnagi. Posledica: nadaljna obolenja in smrti. To nišo pravljice, ampak vse te skandale in na široko opisal pred kratkim v parlamentu sam sedanji vojni minister.

Razumljivo je, da so te razmere in posledice teh razmer vzbudile po vsej državi strašno ogorčenost, zlasti pa še pri nas, kjer doslej nismo bili vajeni takega balkanizma, da ne rečemo kulakstva. Saj je popolnoma jasno: Če ni bilo transportnih sredstev, obleke, odeva in bivališč, bi se rekrutov ne smelo vpoklicati, če so pa te res rabili, bi morali pa preskrbeti vse to. Eno ali drugo. Seveda je moralo najti to obče razburjenje primerne odmeve tudi v parlamentu in vsa opozicija brez izjeme je naperila proti temu čednemu vojaškemu ministru obtožbo, ki je prišla te dni v obravnavo. Zahtevala je, da se pozove na odgovor, postavi pred sodišče in eksemplarno kazni tudi vse sokinve.

Radikalci, ki so v največji zvezi s famozno »belo roko« o taki obtožbi seveda niso hoteli ničesar slišati. Tudi »demokratje« Pribičeviće sorte so se obsodili uprli, le nekateri srbijanski demokratje z Lj. Davidovičem na čelu so zahtevali vsaj parlamentarno komisijo, ki naj preišče to strašno afero. No, niso uspeli, ampak v parlamentu krepko glasovali za »prost prelaz na dnevni red«, kar je tudi umevno, kajti kdo bo zapuščal zaradi smrti ali obolenja par sto »zarukanih kmetavzarskih butic« tečne vladne jaslji, zlasti še, ker to niso demokratski volilci.

V vsej nagoti so se pa pokazali naši »samostojneži«. Glede njih smo bili na jasnem že prej, namreč, da je ni v naši politični zgodovini stranke, ki bi s takim cinizmom prevarila volilce, kot so to storili samostojneži. Nastopili so volilno borbo z avtonomičnim in protijedeasarskim programom, a kakor hitro so prišli v Beograd so na ljubo političnim pustolovcem Puclju, ki je postal minister in dr. Vošnjaku, ki se je preril do poslaniškega mesta, zapustili svoj program, prevarili svoje volilce ter se z dušo in telesom prodali dr. Žerjavu, temu zlemu duhu našega naroda. Zagovarjali so vse korake sedanje vlade, podpirali vse, za naš narod še tako katastrofalne ukrepe, a človek bi mislil, da se bodo uprli vsaj sedaj, ko je direktno prizadeto zdravje in življenje njihovih lastnih volilcev. Ne, v svojem cinizmu se ta »samostojna« družba ni sramovala izmed prvih skleniti, da bo v Zečevići aferi glasovala za »prost prelaz na dnevni red«, torej za to, da se niti parlamentarna komisija ne osnuje, ki bi preiskala, kdo je kriv, da je zbolelo na tisoče naših zdravih in krepkih fantov ter jih na stotine pomrlo. Seveda, če bi glasovali za Zečevićovo obtožbo, bi moral g. Puclj zapustiti ministrski fotelj in to je za naše »samostojneže« važnejše, kot pa življenje tisočih naših kmetijskih fantov.

Postopanje SKS je tukajšnje politične kroge naravnost osupnilo, še krepkejši odmev bo pa brez dvoma našlo med njihovimi prevaranimi volilci. Saj je pa tudi čas, da se pri nas pomeže z ljudmi, kojih edini cilj je — osebna korist.

Priporočamo Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, Marjini trg 8. Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje po 4 in pol odstotka; hranilne vloge z odpovednim rokom pa po dogovoru.

Misli železničarja glede uporabnosti Musilove in Klodič-Hrovat-Kavčičeve zvezne proge z Reko-Sušakmo.

Pratim od začetka boj, ki se bje za progi Kočevje-Brod Moravice in pa Kočevje - Črnomelj - Vrbovsko, med interesi teh dveh projektiranih prog. Preklopa se med seboj različni inženjerji, katerih pač vsak svojo robo hvall.

Pričakoval sem, da se tudi kak starejši železničar - praktik oglaš, a do sledj zaman. Kot železničar, ki sem služil na različnih progah izjavljam odkrito: Musilove, t. j. proge Kočevje-Brod Moravice pod nobenim pogojem, vsaj ne v tem obsegu, kakor je zamišljena. Ako se že gotovim interesom tako silno mudi za to progo, naj si jo zida- jo sami v obsegu, ki odgovarja njihovim interesom.

Da bi pa država z ljudskimi žulji gradila ali v kakršnikoli obliki subvencionirala tu preko teh hribov prvo- razredno progo, na to pač ni misliti. V projektu sami priznavajo, da bi imela Musilova proga vspon 25 ‰, to se pravi faktično rajše nekoliko več. Inženjer, ki je trasil to progo pač sam dobro ve, da se ne bi ista nikdar rentirala, ker vzdrževanje takih gorskih prog stane tako ogromne vsote, da la- jk o tem nima niti pojma.

Stroji, ki vozijo po takih progah, morajo biti največje vrste. In koliko stane vzdrževanje teh nestvorov, koliko premoga in drugega materiala po- žro, to ve samo železničar. Madžarska je morala samo radi proge Reka-Srpske Moravice graditi posebne vrste stroje, serijo 601, ki so še sedaj v po- rabi na tej progi. In s temi stroji imo- mo precej slabe izkušnje. Popravkov je toliko pri njemu, vsled njegovega kompliciranega sestava, da se lahko trdi, da vrši isti komaj 60 ‰ svoje službe. Oseboja potrebujejo taki hribov- ski vlaki še enkrat toliko, kakor pa horizontalne proge. In kaj to danes, pri tako dragem oseboju pomeni, si vsak lahko sam predoči.

In še nekaj se mi ne dopade na Mu- silovi progi. Teren ni pravi. Pogledimo samo postajo Brod Moravice. Ta vam leži v padcu 16 ‰, je stisnjena v ozki dolini v podobi črke »S«. Razširjanje te postaje bi zadelo na velike težkoče in bi bilo zvezano z velikimi denarni- mi žrtvami. Temu bi se sicer lahko od- pomaglo na ta način, da bi vlaki vozili na Srpske Moravice, ki je edina po- staja cele proge Zagreb - Reka, ki po svoji razsežnosti more obvladati pro- met, ki bi se razvil po izvršitvi spoja Slovenije s Kvarnerom. Graditi bi se moral eventualno drugi tr med tema postajama, kar bi bil pri blatnem tere- nu, ki se poseda, jako drag eksperi- ment.

Ta svet je že Madžarski delal pre- glavice. Tu je večna vožnja v koraku. Da se izognejo temu nedostatku, se je že pred vojno nameravalo progo pre- ložiti čez Ravno goro, kjer je boljši te- ren. In ravno v to blato sil nova pro- ga.

Vse drugi je položaj pri progi Ko- čevje in Črnomelj - Vrbovsko. Teren ugoden, največji vspon je tu 15 ‰. Ti- sta dva navadna mostova čez Kolpo pač ne dajeta povoda, da bi se izpod- tikalo ob njih. In 5 km dolgi tunel Lovnik pred Vrbovskem, no to ni no- bena umetnost danes, ko imamo tune- le od 20 km dolžine. Za me, starega prometnika, je pač ljubši tunel, kakor pa kašne preseke, kakor so na reški in liški progi, kjer ob času zametov po- zimni nanese burja do 5 in še več me- trov snega, katerega je včasih par dni nemogoče predreti. Vozilo bi se tu la- hko s srednjimi stroji iste vlake in z manjšimi stroški, kakor pa na Musilovi z najtežjimi lokomotivami. Naj nave- dem samo en primer, da se iz istega vidi resničnost podatkov:

Na Musilovi progi bi bili zavorni procenti, ako ima ista samo 25 ‰ za brzino 40 km na uro 44 ‰, — pri isti brzini na Klodič - Hrovat - Kavčičevi progi pa samo 29 ‰. Izračunano v praksi: tovorni vlak od 500 ton težine potrebuje na Musilovi progi 500 . 44 = 220 ton zavora, t. j. po 20 ton na en vagon, računano, 11 ljudi brez vlako- vodje in strojnega osobja. Isti vlak na Klodič - Hrovat - Kavčičevi progi po- trebuje 500 . 29 = 145 ton zavora, t. j. 7 ljudi. Torej pri isti težini 4 ljudi manj.

Isto je pri strojih. Srednji stroj, ki rabi ¼ manj premoga in drugega ma- terijala, vleče po Klodič - Hrovat - Kavčičevi progi več in z večjo brzi- no, kot pa njegov težki brat po Musilovi progi. Kot primer: Na Musilovi progi bi vlekel najtežji stroj 360 ton z brz- no 25 km na uro. Porabil bi za pot od Kočevja do Brod Moravice ca 8 ton premoga. (360 ton odgovarja nekako 18 vagonom). — Isti stroj bi vlekel na Klodič - Hrovat - Kavčičevi progi z brzino 30 km na uro 600 ton z istim osobjem in bi porabil največ kakih 6 ton premoga. (600 ton bi odgovarjalo 30 vagonom). Torej bi po Klodič - Hro- vat - Kavčičevi progi z manjšimi stro- ški in z večjo brzi- no prevlekli z enim

vlakom 30 vagonov, a po Musilovi z večjimi stroški in z manjšo brzi- no samo 18 vagonov. Pri enem vlaku 12 va- gonov razlike pa pomeni — pri pro- metu dveh vlakov Klodič - Hrovat - Kavčičeve, tri vlake Musilove železni- ce. — Mislim, da druga komentarja glede komercialne prednosti ene in druge proge ni treba.

Po piščevem mnenju bi se moral zgraditi med Vrbovskem-sever in Srpskimi Moravicami drugi tir, ki bi omo- gočil tudi večji razmah prometa. Kajti če centraliziramo celi promet nove proge v Srpskih Moravicah, si prilani- mo težke milijone za zidavo novega obširnega kolodvora, kar bi pri današ- nji finančni polomiji bilo velikega po- mena. Danes moramo pač štediti pri vsaki priliki in tu bi nam imenovana postaja s svojimi 19 tiri in s prostim železniškim svetom za kakih nadaljnjih 15 tirov, s svojo veliko kurilnico, pač zelo v prid prišla. — Vlaki bi po dru- gem tiru lahko direktno vozili do Srpskih Moravic, kjer bi se preuredili za različne smeri.

Tarifi Klodič - Hrovat - Kavčičeve proge bi bili izdatno nižji, kot pa gor- ske Musilove, kar je velikanskega po- mena za državo in trgovce, predvsem pa pri morebitni konkurenci z južno železnico, ker bi v slučaju nižjih tarif- ov, časoma če ne vsega, pa vsaj del avstrijskega, češkoslovaškega prometa potegnili po Klodič - Hrovat - Kavčičevi progi na Sušak. Na to progo bi gravitiralo ozemlje severno iste vse do Save in še preko, ako bi se ideja spoja Novomesto-Brežice oziroma St. Janž-Sevnica z vzhodno štajersko ljutomer- sko železnico uresničila. Gorenjska, Belokrajina in velik del kočevske kot- line pa že itak po svojih železnicah in deloma cestah gravitirajo na Klodič - Hrovat - Kavčičevo progo.

Da bi pa mi na naše proge z zidavo Musilove trase pritegnili osebni promet južne Nemčije, na to pa ni misliti. Nem- ci se bodo pač tudi v bodoče posluže- vali italijanskih luk Genove, Benet in deloma Trsta. Saj še v mirnem času na alpski progi Celovec - Trst, vkljub vsem mogočim olajšavam in udobno- stim, vkljub temu, da je Nemčija bila zaveznik in nekaj varuh Avstrije, ni- smo mogli pritegniti uvaževanja vreden del tujskega prometa iz Nemčije na Trst. Če bi se pa res del teh potni- kov posluževal naših prog, jim bo go- tovo Klodič - Hrovat - Kavčičeva vsled cenejših tarifov bolj ugajala. — Musi- lova proga je strogo lokalnega pome- na in to predvsem za izkoriščanje ko- čevskih pragozdov, kar naj bi dotični kapitalisti po vzgledu Steinbeisa v Dr- varu v Bosni upoštevali. Istemu ozir- še boljšemu smislu bi služila proga Prezid - Delnice ali Lokve.

Kar se tiče vojaške strani je Musi- lova proga zelo pomanjkljiva. Teče po pragozdih, kjer je pač bolj izpostavljena vsem mogočim atentatom kot pa Klodič - Hrovat - Kavčičeva, ki se vije večidel po odprtem, obljudenem svetu med gričevjem, varna tudi pred napadi aeroplanov. Spominjam se mnogih napadov italijanskih letalcev na progo Hudajužna - Sv. Lucija za časa sve- tovine vojne. Vsaki dan so frčale bom- be na železnico, a vse so padale na bregove hribovja, niti ena ni zadela proge. In toliko obrekovani tunel bi novo Klodič - Hrovat - Kavčičevo pro- go v dolžini 5 km popolnoma varoval pred sličnimi napadi. — Opozorjam tu- di, da je ta proga v slučaju sneženih zametov lahko za izčisti, vsled njene lege med obljudenimi kraji. Nasprotno pa je pri Musilovi progi, ki se vije večidel po pragozdih, snežni zamet lahko vzrok večdnevne zaustavitve vsakega prometa. In zameti so po kočevskem in gorskem kotaru pozimi na dnevnem redu. Saj so ti kraji poznani po svoji ostrji zimi in visokem snegu. Mogoče mi bo kdo ugovarjal, češ, da ima že- leznica snežne pluge. Da, gotovo, ali ti so vporabni, dokler ni sneg previsok, če se pa istega precej nabere, obični snežni plug s strojem vred v snegu, kar se vsako zimo v gorskem kotaru, t. j. na železnici Srpske Moravice - Lič - Reka dogodi. — In taka proga gotovo nima prave strategične vred- nosti.

Tudi ugovor, da je proga Kočevje- Brod Moravice za par km krajša, ne drži, ker kolikor je ista proga krajša, toliko daljšo vožnjo imajo vlaki po nji, vsled njene hude napetosti (25 ‰). Vr- hutega menjava Musilova proga vspon in ima serpentine in dosti lokov, ki so za brzino vlaka velika zapreka.

Mislim, da je s temi vrsticami do- volj jasno dokazano, da Musilova kot prvorazredna, strategična, komercialna proga ne more nikakor priti v poštev, kar se pa o Klodič - Hrovat - Kavčičevi z mirno vestjo lahko trdi.

Politične vesti.

× Spojitve češko-slovaške republi- ke s Črnim morjem. Vprašanje nepo- sredne vodne zveze Češko-slovaške s Črnim morjem se uresniči v dogledni bodočnosti. Za to govori med drugim tudi dejstvo, da so začeli graditi na

Donavi štiri nove ladje z največjo hi- trostjo. Načrte za ladje je napravil ing. Prokop, ki je služboval do prevrata v budimpeštanski ladjedelnici »Danubi- us«. Poleg tega bodo zgradili v Gala-

cu češko-slovaško pristanišče in na Črnem morju bo vsidrana češka tr- govsko flotila. Bratislavsko pristan- išče pa bo razširjeno v največji meri.

Casopisni glasovi.

»Slov. Narod.« Narodni poslanec Jo- sip Drofenik piše o koncentraciji napre- dnih treznih strank in pravi, da je okreniti smerne na strogo gospodarsko pot. Kmet, obrtnik in trgovec nimajo principi- jelnih nasprotstev in zato spadajo skupaj. Istotako imajo ekonomske enotnosti soci- jalisti vseh barv. V današnji obliki so ti nasprotniki glavnemu pogoju socialnega zboljšanja — delu in potom tega povzdigi produkcije. Za to z njimi kot takim ne mo- re biti skupnosti. Gospod Drofenik se zato zavzema za koncentracijo vseh petičnih Slovencev.

»Jutro« piše o razkolu v SLS in pravi, da je neiskrena klerikalna politika izzvala reakcijo, ki grozi podreti dosedanje eno- stnost klerikalne fronte. Klerikalci obetajo vsakomur nekaj drugega. Klerikalci danes prosiljiva Ljenuja in misli na Benedikta, govori o pravici delovnega ljudstva, pa hoče duhovniške komisarije, izjavlja da je proti kapitalizmu, a z mrzlično naglo gradi banke in velepodjetja. Klerikalizmu se bližajo težki časi. Ali je mogoče, da bi se našli napredni ljudje, ki bi mu pomagali preboleti krizo?

»Slovenec.« Kompaktnost SLS, ki zna- či strankino moč in ji jamči uspeh v av- tonomični borbi, je vladi in njenim privržencem kajpada trn v peti in Bog ve, kaj vse bi dali, da bi to neprodljivo in nezmagljivo falango razdrl. Zaman! Mi se njihovim papirnatiim poizkusom samo smejemo; njihovi poizkusi in sredstva so podobni melurčkom, ki jih spuša v zrak deca in se razblinjajo. S kako slastjo po- ročajo ti politični pajaci o razkolu Slo- venske ljudske stranke, ki ga ni in ga ni- kdar ne bo! Za razkol stranke in ustano- vitev kakne nove stranke je treba več kakor par ljudi, je treba ljudstva, ki tvori stranko.

»Novi čas.« Hoteli smo Jugoslavijo, a hoteli smo jo zato, da nam prinese slobod- no. Ostali v narodni državi državljan druge vrste, zamenjati samo drugega tlačitelja z bratom tlačiteljem — tega nismo hoteli. Zato in edino zato smo s sedanjim stanjem docela nezadovoljni in samo zato zahteva- mo za svoje ljudstvo samoupravo, prepu- ščajoč srbskemu bratu, da istotako sam opravi svojo zemljo. Slovenija je danes avtonomična — odtevisi izdajalce in prodane duše.

Gospodarstvo.

Takse na vozila.

Delegacija ministristva financ v Ljubljani objavlja uradno:

Ker se predpisi o pobiranju takse na vozila iz tar. postavke 100 zakona o taksah in pristojbinah še vedno neena- ko in pogrešno razlagajo, se pojasnju- je sledeče:

Tarifa postavka 100 taksne tarife predvideva dve vrsti taks in sicer:

A) takso za prijavo, da ima kdo avtomobile, fiakerske vozove, vozove na vzmeteh (fedrih) in bicikle in

B) letno takso za osebno uporabo avtomobilov in fiakerskih voz.

I.

Vsake takse prosti so:

a) vsi vozovi, ki niso na vzmeteh (fedrih), izvemši vozila, ki jih omenja točka 20 čl. 49 taksnega in pristojbin- skega pravilnika (glej spodaj pod IV),

b) vozovi na vzmeteh (koleslji, za- pravljivi i. sl.) in navadni dvokoles- ni vozovi (na vzmeteh za konjsko vprego), ako jih uporabljajo lastniki kjerkoli redoma tudi za prevažanje lastnih poljskih pridelkov;

c) vozila pod b), ki so popolnoma nerabljiva;

d) mrtvaška vozila pogrebnih pod- jetij;

e) vozila, ki služijo izključno za prevažanje materiala, oseb in orodja za gašenje požara;

f) vozila, ki so posebej urejena za prevažanje sodavice;

g) v točki 21 čl. 49 pravilnika nave- dena vozila;

h) osebe, ki v državi izdelujejo vo- zila, podlegajo prijavi taksi, dokler se ta vozila nahajajo v skladišču in ako se ne uporabljajo za vožnjo.

Te osebe pa so zavezane, takoj po izvršeni prodaji obvestiti pristojno po- licijsko (politično) oblastvo o prodaji in pridobiti ime, poklic in bivališče kupca. Kdor tega ne stori, se kaznuje po toč. 17 čl. 49 pravilnika.

II.

Prijavna taksa

se plačuje za vsa vozila navedena v tarifi. postavki 100 taksnega zakona, ki niso po I. takse prosta, torej tudi za takozvane koleslje, zapravljivke i. sl., kolikor niso po I. b) takse prosti.

III.

Letna taksa

se plačuje 1. za avtomobile in 2. za fi- jakerske vozove, ki se uporabljajo zgolj za osebno potrebo.

Letna taksa se ne plačuje za

a) v čl. 49 točk. 3 taksnega in pri- stojbinskega pravilnika navedena vo- zila;

b) za čisto tovrne avtomobile v vseh obratih, ako se z njimi prevažajo le tovari;

c) za vozila podjetnikov, ki pogod- beno prevažajo pošto in poštne potni- ke.

IV.

Taksi po 2 Din za prijavo in taksi po 5 Din za dovolilo

so zavezana vozila na vzmeteh, ki se uporabljajo tudi ali izključno za pre- važanje lastnih poljskih pridelkov in osta- la vozila, ki niso navedena v tarifi, po- stavki 100 samo tedaj, ako se morajo po policijskih predpisih prijavljati in se mora dobiti posebno dovolilo za obra- tovanje ali uporabo in ako ni v pod- ročju posebnih oblastev predvidena večja taksa.

Kjer dosedaj v Sloveniji ni takih policijskih predpisov, odpadeta obe taksi popolnoma.

Z ozirom na to je delegacija mini- strstva financ odredila:

1. Vsa vozila, ki po teh pojasnilih niso vsake takse prosta, in še niso bi- la dosedaj prijavljena, ker so se sma- trala po dosedanjih navodilih za takse

prosta, se morajo prijaviti najkasneje do 20. aprila 1922. ob plačilu prijavn- e takse.

2. Do ravnotežja roka se mora do- nesti prijavna taksa za vsa vozila, ki so bila sicer prijavljena, a se je plač- lo prijave takse odložilo radi dvo- mov o taksni obveznosti do nadaljne odredbe.

3. Do ravnotežja roka se mora v primerih II. in 2. plačati tudi letna tak- sa, ako ji podlega vozilo po zakonskih določbah.

4. Ako kaka stranka vzlic tem po- jasnilom neopravičeno ugovarja tak- si obveznosti, jo opozori, tak ugovor nima odločilne moči, pač pa ima stran- ka pravico, prositi za povračilo po njenem mnenju nevtemeljeno pobrane takse po čl. 133 taksnega in pristoj- binskega pravilnika.

Občinstvo in občinski uradi se v ostalem opozarjajo na razglas finanč- ne delegacije štev. B II 5/71 iz 1922, ki izide v najkrajšem času v Uradnem li- stu in bo vseboval tudi nekatere važne izpremembe kar se tiče poslovanja ob- činskih uradov glede prijav.

† Zagrebački velesajam. Ministar Pošta dozvolio je rješenjem od 4. III. 1922, da se markice, što će ih prigo- dom velikoga sajma uprava Zagrebač- kog Zbora izdati — mogu lijepiti na pošt. pošiljke. Markice će se kroz kratko vrijeme staviti u promet, a do- bivati će se kod uprave Zbora. Drugi broj »Vijesnika« izišao je ukusno opremljen na 40 stranica, te se već razasile, a stranke ga mogu besplat- no podići i u uredu Zbora Trg 29. li- stopada 1918 br. 1.

† Povišanje monopolske takse na sol. Z rešitvijo upravnega odbora sa- mostalne monopol. uprave Pov. br. 47 in z odobrenjem finančnega ministra Pov. br. 171 z dne 1. marca t. l. je po- višana monopolska taksa na sol na 90 dinarjev v zlatu ali na 180 dinarjev v srebru. Povišana monopolska taksa se plačuje od 11. marca 1922 dalje.

† Češka trgovina s sadjem je dan- es v težki situaciji, kar potrjuje dej- stvo, da so velike izvozne tvrdke v Ustu nad Labo, prišle v denarne za- drege, dasi se je mislilo o njih, da jih kaj takega ne more doleteti. Zabredle so v dolgove deloma tudi zaradi valu- te. Dasi je že zima minila, je naprodaj na tisoče vagonov domačih jabolk po razmeroma nizki ceni. Navadna jabol- ka, katerih je v Pragi 3000—4000, se ponujajo po 400 do 420 č K na debelo, ostala najbolj okusna jabolka se plaču- jejo najdražje po 500 č K za q na debe- lo. Druga leta se je ta čas mnogo sa- dja uvažalo iz inozemstva, letos pa še misliti ni na to. — V težki situaciji je danes tudi sadjarska obrt, ki ima še velike zaloge iz zadnjih let, a kupcev ni. Marsikateri podjetnik je moral mar- melado, čežano itd., prekuhati, da se mu ne izpridi. Prodajna cena je jako nizka ter večkrat pod lastno prodn- centovo ceno.

† Odprava odpremnih izkaznic za promet v obojennem pasu 15 km od me- je. Na intervencijo trgovske in obrtni- ške zbornice je inšpektorat državnih železnic v Ljubljani ukinil odpremne izkaznice za prevoz sladkorja, jedilnega olja, masti, poljedelskih pridelkov, mleviskih produktov, živali itd., ker po novem zakonu o izvozu z dne 23. sep- tembra takih odpremnih izkaznic ni več treba. Izkaznice se sedaj zahtevajo le za one predmete, katerih izvoz je prepovedan, med katere pa spada ra- zen dragih kovin samo živinska krma- ta. — Težave kemične industrije na Če- škem. Kakor poroča »Bohemia«, je bi- la delavcem kemične industrije s kon- cem tega meseca odpovedana pogodba. Podjetja bodo obratovala dalje, kakor se zadržijo, le ako se znižajo meze za 30 odstotkov.

Dnevne vesti.

— Slovenija svojemu kralju: »Slov. Narod« poroča: Odbor, na čigar čelu je kot častni predsednik g. pokrajinski namestnik Ivan Hribar, kot predsednik pa dr. Danilo Majaron, predsednik odvetniške zbornice v Ljubljani, je kupil od kneza Windischgratza njegovo vilo na Bledu in jo poklonil kot slovenski narodni dar Njegovemu Velikanstvu povodom njegove poroke s kraljico Marijo. Istotako se Nj. Velikanstvu pokloni kot slovensko narodno darilo Cerkovni grad za rezidenco v Ljubljani, da postane tako Ljubljana ne samo imenoma, marveč tudi dejanski kraljeva prestolnica. Adaptacijska dela za kraljevo bivanje v gradu na Bledu so se predvčerajšnjem že pričela. Kralj pride na Bled takoj po svoji poroki, ki je definitivno določena na dan 5. junija in ostane tamkaj najmanj dva meseca. Z Bleda odide kralj s kraljico za 14 dni ali 3 tedne se v zdravilišče Rogoško Slatino.

— Legitimacije za tri polovične vojnike po državnih železnicah. Druge države dajejo svojim uradnikom in nameščencem sploh legitimacije v poljubno porabo, a jugoslovanski uradniki dobijo leto legitimacije po državnih železnicah samo za tri polovične vojnike. Zato piše o njih »Posveti Glasnik«: »Zelo lepe so in goste, se kar škoda dati za papir, ki ga tako omejeno število voženj ni vredno... Na borna legitimacija za morskoga mornarja pomena. — Nemška Avstrija, o kateri se toliko govori in piše, kako je bežala, Češkoslovaška in Madžarska, ki tudi niste gospodarsko na posebno čvrstih nogah, daje državnim nameščencem železniške legitimacije v poljubno porabo, a beogradska vlada ne nakloni obubošanemu uradništvu niti tega skromnega darila, ki jo takorekto nič ne stane. Lahko bi pokazala, da rada stori kar more. Ampak ne. Žalostno, pa resnično!

— Naši nasprotniki so zopet pričeli s sistematično gonjo zoper naš list. Njihova borba seveda ni načelna, temveč zahrbnoto-materijalna. Prišlo je že tako daleč, da podkupujejo časopisne kolportere, da ne bi prodajali našega lista. Opozarjamo na to, da naše prijatelje, naročnike in čitatelje s prošnjo, da povsod odločno zahtevajo »Jugoslavijo«, ki ne sme manjkati v hiši nobenega res socialno-naprednega človeka. Prijatelji, razširjajte naš list!

— Zvišanje zavarovalnine! Pokrajinska uprava oziroma bivša deželna vlada je po tem politični, in policijski oblastev že večkrat pozvala ljudstvo naj sedanjim razmeram odgovarjajoče zviša tudi zavarovalnino proti elementarnim nevarnostem, zlasti proti požaru. Uspeh teh pozivov je bil dosedaj le neznamen, ker se še vedno dogajajo slučaj, da znaša škoda, ki jo je posamezniku povzročil požar, več stoletov kron, med tem ko je zavarovalnina primeroma le majhna. Sredstva, ki jih je imela pokrajinska uprava na razpolago za podpore v elementarnih nevarnostih, so bila že v prejšnjih letih primerna majhna; v letošnjem letu so pa še manjša, ker je tozadevna postavka v proračunu za leto 1922 znatno reducirana. Pokrajinski upravi vsled tega tudi v najnujnih slučajih ne bo moglo, da bi pri zadetih naklonila državno podporo, ali vsaj ne v večji izmeri. Ker se bliža poletni čas, v katerem po navadi vsako leto izbruhne v Sloveniji več požarov, sem političnim in policijskim oblastvom naročil, naj iznova pozovejo ljudstvo, da zviša zavarovalnino. Da bo pa uspeh čim večji, mi je čast za-prositi uredništvo, da izvoli tudi ono v svojem c. listu s primernim člankom pojasniti ljudstvu potrebo zvišanja zavaroval-nine.

— Takos oproščene reklame. Kakor nam javlja delegacija ministrstva financ v Ljubljani, so takse na objave proste vse reklame, ki se nahajajo izloč. v kavarinah, gostilnah, kolonijah, delikatesnih in drugih obratih, kakor tudi one izločene v za-vojenih mestih (lokalih).

— Zakon o volitvi v občinska zastop-stva v Sloveniji je objavljen v Uradnem li-stu pokrajinske uprave za Slovenijo v št. 312 dne 1. aprila 1922.

— Nagrada finančnim uradnikom in službenikom. V Uradnem listu (št. 33) je izšel zakon, ki določa nagrade finančnim uradnikom in drugim službenikom za čim uspešnejše odmerjanje in pobiranje dav-kov. Nagrada se daje službenikom, ki po-boro tekom enega leta ter oddajo državni blaginji kot zaostali in tekoči davek nad 50 odstotkov odmerjenega in predpisane davka. Nagrade znašajo od 1 do 3 od-stotke. — Ta zakon nam diši — pravza-prav smrdi — nekako po — turškem si-stemu.

— Poljsko dijaštvo za slovensko idejo. Te dni se vrše med zastopniki poljskega, ukrajinskega in jugoslovanskega dijaštva posvetovanja, kojih namen je, delovati za priključitev slovenskih akademikov ter evan-gelno za ustanavljanje posamičnih dijaških slovenskih organizacij. Kakor se glase naj-novejši poročila, se posvetovanja ugodno razvijajo.

— Izpremembe v sodni službi. Za de-želno sodnega svetnika je imenovan okrajni sodnik in sodni predstojnik v Ptuj u. dr. Ant. Stuehec. Za sodnike so imenovani g. g.: Ivan Groznik v Višnji gori, Miroslav Schmidinger v Kočevju, Niko Iv. Vrabl v Mariboru, Fr. Zörer v Kočevju, Ant. Savelj v Kočevju, Ljudevit Batista v Skofiji Loki, dr. Friderik Fabiani v Dol. Lendavi, dr. Jos. Lavrič v Ribnici, Karol Novak v Slov. Bistrici, Maks Petrič v Mariboru, Jakob Božič v Celju, M. Dežela v Gor. gradu, Fr. Kovač v Kostanjevici, dr. Erh. Konsek v Ormožu, Viktor Durini v Mokronogu, Gil-berd Zupančič na Brdu, Fr. Brečko v Ko-njicah, dr. Ljudevit Zupin v Krškem, Iv. Ravnjak v Ljubljani, dr. Dominik Drnov-šek v Mur. Soboti in Karol Klenovšek v Brežicah. Premesteni so g. g.: Ferdo Me-rala iz Kočevja k dežel. sodišču v Ljub-lijano, dr. Jak. Prešern iz Skofje Loke v Radovljico, Viktor Kober iz Mokronoga v Novo mesto, Jos. Grum iz Kostanjevice v Kamniku. — Višji delnosodni svetnik v Mariboru g. dr. Jos. Kronvogel je na last-no prošnjo trajno upokojen. Za namestnika državnega pravdnika v Ljubljani je imenovan sodnik g. dr. Jak. Hodžar, za dr-žavnega pravdnika v Mariboru g. dr. Iv. Jančiča, za namestnika pa okraj. sodnik g. dr. M. Zorjan.

— Ustreljen od obmejne straže. Dne 4. aprila t. l. so obmejni stražniki na Pla-nini pri Rakeku blizu državne meje ustrelili tihošpca Ivana Turka. Trupe ustrelje-nega so prepeljali v mrtvašnico v Rov-čah.

— V Brežicah je na kolodvoru pred blaginjo pustila neka ženska par dni stero Bete. Brezsrčni materi so že na sledu.

— Notarijatu v Ljutomeru se je odpo-podal g. Ivan Ahič. Služba je razpisana do 1. m.

— Občinski odbor v Rajhenburgu je razpuščen. Za gerenta je imenovan gostil-ničar g. Jos. Kosar. Značilno je, da je med prisidniki tudi trapist pater Robert Kuko-vičič, ki po strogem samostanskem redu ne sme govoriti.

— Državni službi sta se odpovedala provizorna kmetijsko-strokovna uradnika g. g. Ivo Medik in Fr. Jelovšek.

— Poročno darilo hrvatskih kmetie kralju. Kmetice viroviške velike županije so poslale kralju kot poročno darilo kras-no svilen blazino z zlatim robom in z zla-tina črkama A. M.

— Bivša srbska kraljica za našo drža-vo. V twini živeča bivša srbska kraljica Natalija, vdova po voj. kralju Milanu, se je odrekla svoji vojni odškodnini v znesku 2 milijona Din na korist državne blaginje.

— V Baranji je optiralo za madžarsko državljanstvo 4593 oseb.

— Jugoslav. akad. društvo Triglav v Zagrebu si je izvolilo dne 29. marca, na-slednji odbor: predsednik Cernaj Ljudevit, cand. med.; podpredsednik Nič Makso, me-dic.; tajnik I. Lapajne Dušan, sum.; tajnik II. Lenart Martin, vet.; blaginjak Stepan-čič Franjo, sum.; knjižničar I. Podkornik, Fr., med.; knjižničar II. Fink Vida, farm.; gospodar Silan Stanko, med.; arhivar Vol-bank Joža, med.; odb. nam. Grhavi Ljubo-mir, sum.; odb. nam. Zaplotnik Ivan, agr.; preglednik Krelbel Peter, sum.; preglednik Medic Josip, sum.

— Podružnica »Družbe sv. Cirila in Metode« za Rajhenburg. Videm in okolice ima dne 9. aprila t. l. ob pol štirihi popol-dne v gostilni pri Schweigerju v Rajhen-burgu svoj redni občni zbor s občinskimi dnevnimi redom. — Na občni zbor se vlijud-no vabijo vsi prijatelji družbe, posebno pa p. n. uradništvo javno in privatno, učitelj-stvo, orožništvo, finančna straža, obrtniki, trgovci in vse častito občinstvo. Posebno vlijudno pa se vabi delavstvo vseh kate-gorij. Pomnite, da ste državljani svobodne kraljevine! Ljubezen do neodrženih brat-ov mora Vam biti v srcu. — Odbor.

— Otvoritev jugoslovanskega akad. doma v Vršavi. V četrtek, dne 30. marca obhajajo so jugoslovanski dijak v Vršavi pod predsedstvom jugoslovanskega posla-nika ministra Simiča otvoritev jug. akad. doma. — Slavnostne otvoritve so se udele-žili rektorji visokih šol, zastopniki raznih korporacij, mesta in pa prijatelji in prija-teljice jugoslovanskega naroda. Svečanost je otvoril s slavnostnim in podpravnim na-govorom predsednik jug. akad. društva »Jugoslavije«, povdarjajoč gostoljubnost in naklonjenost poljskega naroda do jugosl. dijakov prišlih v Vršavo, da spoznajo bližje poljski narod in poljsko kulturo ter dopomorejo do tesnejših vezi med obema narodoma. V svojem govoru se je spomnil tudi zgodovinskih momentov poljskega in jugoslovanskega naroda, ki so si bili mogo-krak tako podobni. Po pozdravnem go-voru prevzel je besedo minister Simič, pov-darjajoč znova dolžnost jug. dijakov pom-a-gati k ožji zvezi obeh držav in ob povratku v domovino ponesti s seboj najboljšo vesti o Poljski. — Za ministrom Simičem je go-ovoril rektor politehnike, naglašajoč veselje, s katerim so sprejeli prvo vest o prihodu jugoslovanskih dijakov, ter obema skrb in priprave za olajšavo njihovega bivanja v Vršavi. Po govorih ostalih predstavi-telj je zaključil predsednik jug. akad. društva slavnostno otvoritev z zahvalo za po-žrtvovalno delo poljskih oblast in predlo-žiti pozdravne brzojavke na kralja Aleksan-dra in predsednika Pilaudskega, ki so bile takoj odposlane. — M. J.

— Občni zbor društva certifikatistov za Slovenijo se vrši v ponedeljek, dne 10. aprila 1922 ob 19. (7) uri zvečer v posvetoval-nici mestnega magistrata v Ljubljani.

— Za strokovno šolstvo, in sicer za zgradbo strokovno obrtnih, trgovskih in ženskih delavskih šol izdeluje ministrstvo za trgovino in industrijo podrobne načr-te. V ta namen je že odobren kredit 4 in pol milijonov dinarjev.

— Invalidskim organizacijam. Vlada hoče ukiniti nekatere naše zavode, zavla-čujo kredite za pokojnike, da se ne izplaču-jejo redno, doklad sploh ne izplačuje, raz-pušča urad za nakazovanje pokojnin, sploh krši naše že itak malenkostne pravice. Po-kazati je treba odločen nastop proti take-mu nesocialnemu ravnanju z vojnimi inva-lidi. Centrala pozivlja vsa poverjenstva in podružnice, da skličejo v nedeljo dne 9. t. m. protestne shode in sprejmejo tozadevne resolucije, ki jih bomo predložili na me-rodajna mesta. Umreti ne moremo, tako ži-veti pa tudi ne. — Odbor.

— Amerikanci posetijo Dalmacijo. Razni listi prinašajo vest, da obišče v krat-kem večje število Amerikancev (seveda le bogatih) dalmatinsko obalo.

— Iz Baranje. V Baranji je za mad-žarsko državljanstvo optiralo 4593 oseb, za Nemško Avstrijo pa le par desetlin.

— Smrt na vesalih. Pred kratkim je bil pred splitsko poroto obsojen na smrt na vesalih ubijalec Žužulj, ki je pred nekaj meseci umoril župnika Lovrinčevića in na-to izropal župnišče.

— Odprava vizuma za brzovinske Du-naj — Jesenice — Trst. Z Dunaja poroča-jo: Potniki brzovinske Dunaj — Jesenice — Trst so oproščeni jugoslovanskega potnega vizuma na progi od Jesenice do Podbrda. Obmejnimi kontrolnimi organom imajo potniki le pokazati potrebne dokumente.

— Jurisdikcija ameriških konzulatov v Jugoslaviji. Po poročilih zunanjega mi-nistrstva spadajo v jurisdikcijo ameriškega konzulata v Beogradu Srbija, Vojvodina Crna gora, Hercegovina ter okrožja Va-koivar, Split, Dubrovnik, Tuzla in Saraje-vo. Pod jurisdikcijo konzulata v Zagrebu spadajo Slovenija, Prekmurje, Medimurje ter okrožja Bjelovar, Zagreb, Varaždin, Vi-rovitica, Požega, Travniki, Banjaluka in Bihac.

— Predzren roparski napad. Neznani roparji so te dni napadli v Zagrebu Al. Kurko, ki je doma v Kolinu na Češkem. Vzele so mu ček za 10.000 šil. kron in dalje še en ček na Narodno banko v Beogradu za 2 milijona italijanskih lir. Roparji so izginili brez sledu.

— Tatovi obiskujejo tudi sodišča. Iz Osijskega nam poročajo, da so tatovi vliomili v blaginjo ondnotnega sodišča in odnesli ro-tisoč kron. Sumi se, da so to tatvino iz-vršili bivši kaznjenci.

Ljubljana.

— Smučarska tekma za prvenstvo Ju-goslavije v filmu. Prva slovenska filmska tovarna ateleje »Helios« Velican Bešter je izdelal svoj prvi pokrajinski propagandni film »Smučarska tekma za prvenstvo Ju-goslavije«, krasni naravni posnetek iz naše domovine. Ta film se bo predvajal 6. 7. 8. in 9. t. m. v kino »Idealu« v Ljubljani.

— Iz idealnih vrat. Govori st. da so prišli v klerikalnem društvu »Dobrodel-nost« na sled velikim nepravilnostim. Jančez Kalen je že odločil vodstvo zavoda.

— Javno predavanje Zvonimirja Be-nota, glavnega urednika »Napreča« se na-daljuje v soboto, dne 8. aprila 1922 v ve-likih dvorani Mestnega doma, in sicer bo govoril »O Mojsovih zgodbah o ustvarjanju sveta in naša znanost.« Začetek točno ob pol 20., konec najpozneje ob pol 22. Po pre-davanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 mi-nut. — Sedeži v prvi vrsti po 5 Din., v 2. — 6. vrste po 2 Din., v 7. do 10. vrste po 1 Din. Stojišče 50 par. Sedeži bodo nu-merirani.

— Oljke za »Otroški in materinski dom« bodo prodajale na Čveto nedeljo ljubljanske gospodinje. Rojaki, rojakinje, vsak, tudi najmanjši dar je dobrodošel! Mi-slite na bedno in znanmarjeno deco in da-rujte!

— Daritveni dan mater. Na sestanku ženskih društev, dne 2. februarja v Ljub-lijani se je soglasno sprejel predlog ljub-lijanske Srbinke, naj matere prve polože svoj dar za Otroški in materinski dom, ki ga hočejo Slovenke zgraditi v Ljubljani. Na Čveto nedeljo prirede daritveni dan mater. Uverjene so, da bodo matere — bo-gate in uboge, vsaka po svojih močeh — uvidtele velikanski pomen ustanovitve »Otroškega doma« in bodo storile svojo narodno in socialno dolžnost. Apeliramo pa tudi na vse ostalo občinstvo. Usmilite se ubogih, zapuščenih in teptanih, pozna-gajte lajšati njih gorje!

— V ravnanje vsem Kolašicam! Redne odbore se je vsak prvi in 3. četrtek v mesecu vselej ob 5. pop. Odslej se te se-je ne bodo več naznanjevale po časopi-sih, povdarjamo pa še enkrat, da ima do-stop k sejam vsaka članica.

— Redni občni zbor Kola jugosl. sektor je v nedeljo 9. t. m. ob 3. pop. v veliki dvorani Mestnega doma. Prosimo obile udeležbe!

— Akademsko društvo »Triglav« v Ljubljani. Med ljubljanskimi naprednimi akademiki se je pojavila struja, ki si želi ustanoviti popolnoma nepolitično napredno akademsko društvo. V to svrhu se je skle-nilo sporazumno s centralo v Zagrebu ustanoviti v Ljubljani podružnico jugoslo-vanskega akad. društva »Triglav«. Konsti-tuiral se je pripravljalni odbor, ki je se-stavljen sledeče: cand. iur. Mejak Ervin, načelnik; cand. iur. Hočevar Mirko, pod-načelnik; cand. iur. Roš Mirko, tajnik; stud. teh. Erhartič Ivo, blaginjak; stud. med. Tipič Adolf, odbornik. Ustanovni občni zbor se vrši koncem aprila. Kraj in dan zbora se bo objavil pozneje. Akademiki, ki žele vstopiti, se naj zglase pri tajni-ku M. Roš, Akademski kolegij.

— Aretacija na kolodvoru. Na glavnem kolodvoru je stražnik aretirat 23 let-nega Jos. Oreškovića iz Petrinji, ki ga radi tatvine zasleduje sodišče.

— Tatvina. Dne 21. marca zvečer je ne-znan tat ukradel iz skladišča špeditera Ranzingerja iz lesenega zaboja 1 kos 35,3 m lila etamin blaga in 10,4 m navadnega blaga za otroške obleke v vrednosti 8000 kron. Blago je bilo last trgovca Antona Gerkmana.

— Umrla je gospa Helena Jonke, so-proga sluga Ljudske posojilnice, tu po krat-ki in mučni bolezni. Pogreb se vrši jutri v petek ob 4. uri izpred hiše žalosni, Miklo-šičeva cesta št. 6. N. v m. p.

— Nevaren tat pod ključem. Včeraj je bil v Kolodvorski ulici aretirani možak, ki je nosil s seboj velik zavoj. V zavoju je bila 4000 kron vredna usnjata planka, ki jo je možakar ukradel v Karlovcu. Ugotovilo se je, da je aretirani neki Andrej Stetter, nevaren tat, ki je pobegnil iz policijskih za-porov v Banaluki.

Maribor.

Čehoslovenska - jugoslovanska liga je priredila v torek lepo čehoslovensko-jugoslovansko manifestacijo. Generalni kon-za dr. Beneš se je pripeljal popoldne z brzovlakom iz Ljubljane, ker je bil dr. Tril-ler zadržan je prišel namesto njega dr. Ha-cim. Na kolodvoru so jo sprejeli dr. Pivko, dr. Reisman, dr. Pitamic in še veliko dru-gih gospodov. Zvečer je bil v Narodnem domu nad vsako pričakovanje dobro uspeš manifestacijski večer. Dvorana je bila pol-na resnih mož, dan in tudi mladine. Mani-festacijski odbor je otvoril dr. Reisman v vnešenih besedah na Čehoslovaško-jugo-slovansko prijateljstvo. Viharno aklamirani generalni konzul dr. Beneš je najprej v češ-škem, potem v Slovenskem jeziku pozdra-vil v imenu češke države mariborske Slo-venice, ki so pokazali, kako se dobro zave-da pomena bratske vezi med Čehoslo-vaški. Dr. Hacin je pozdravil shod v imenu ljubljanske lige. Dr. Pivko je nam nato iz-črno predložil Masarykovo učena, ko-vaškega vajenca, učitelja, profesorja, pro-pagatorja med svojimi legijonarji v Sibiriji. Železničarsko pevsko društvo »Drava« je po predavanju zapelo pod vodstvom neumornega Vladimirja Premroua par-lepih pesmi. Po shodu je bil v restavraciji društveni večer, kjer je bilo zbranih veliko število Čehov in čehoslovanskih prijateljev. Govorili so: dr. Reisman, dr. Sernek, dr. Hacin, dr. Rosina. Dr. Beneš je zopet go-ovoril bratske besede in je bil živahno po-zdravljen. Dr. Mohorič je govoril o gospo-darskih stikih s Čehi. Na predlog dr. Ser-neca se ustanovi v Mariboru podružnica Čeh. jug. lige. Na predlog dr. Pivkota ki je tudi v češkem jeziku pozdravil dr. Be-neša in Čeha je bil izvoljen pripravljalni odbor za podružnico ki obstoji iz B. Boz-kota dr. Reismana in dr. Beneša. Cel več-er je pokazal, da so vse stranke edine za Čehoslovensko-jugoslovansko ligo. Le pri-pravljalni odbor se tega ni zavedel in je demokratska stranka vzela patent na to li-go, kar pa ni v prid čehoslovensko-jugo-slovanski vzajemnosti. Na shodu in prijat-elskem večeru niso hoteli motiti bratske harmonije prisotni pristaji drugih strank, vendar demokrate resno opozarjajo, da ne uvajajo domišljavo visoko-diktatorskih me-tod ker znajo doživeti presenečenje.

Danes bo predaval, oziroma nadaljeval svoje predavanje v Ljudski univerzi gospod inž. Kukovec o tehniki in kulturi. V gje-dališču bodo igrali »Mansello Nitouche« in bo zopet gostovala gđ. Anica Mitrovic.

— Danes se vršijo sestanke zastopnikov mariborskih društev v svrhu sestave ak-cijskega odbora za pomoč Rusiji. — Nava-gamo vse to, da bo videla javnost, kako živahno je društveno življenje v Mariboru. Ampak preveč je nenkrat, preveč se ra-čuna samo na začetek mesca, ko ima ubo-ga para paro.

— Smrt. V soboto je umrla ga. Alojzija Kirbiš, soproga mesarja in gostilničarja go-spoda Kirbiša v Vetrinski ulici.

V dravski kasarni naj se zgledajo do sobote 8. t. m. med 13. in 14. uro gospodje: podporočnik P. F. Pregelj, M. A. Gašper, F. F. Haberman.

Važne premeštve. Kakor se čuje, bo-do od carhame v Mariboru naprilljubnejši uradniki premeščeni. Čestitamo pa prebi-valcem Gor. Radgone, ker dobe za uprav-nika v revizorju Tomšiču človeka, ki mu je težko dobiti para. Ravnotako pride v Celje zelo priljubljen in vlijuden revizor Srb Milijunković kot upravnik. V Rakek je pre-meščen ravnotako priljubljen car. Gnezda. Razen teh je še nekaj drugih premeščenj. Želimmo samo, da bi v Maribor dobili enake namestnike. — Upravnik v Gor. Radgoni rev. Marič je podal ostavko in prišel kot deklarant k špediciji »Orijent«.

Celje.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponde-ljek je na našem ljudskem vseučilišču pre-daval predstojnik celjskega davčnega ura-da davčni nadzornik gosp. Rafael Dol-nišek »o davkih«. Predavanje je bilo za-nimivo in ga bo gospod predavatelj skon-čal prihodnji ponedeljek dne 10. t. m.

Savizja in Voglajna sta vsled obilnega deževja mizulih dni zopet izstopile. Pose-bno Voglajna se je hitro razlila čez trav-nike. Pri nas so ljudje že večinoma vsadili krompir in je zavarost, če ne dobimo kmalu lepota vremena, da bo isti v zemlji segnil.

Nogometa tekma se igra v nedeljo med S. K. Celje in celjskimi atletiki.

Izredna seja celjskega občinskega sve-ta se je vršila v sredo 5. t. m. zvečer v mestni posvetovalnici. Seja se je v glavnem začela s stanovanjskim vprašanjem, z načrti novih stanovanjskih hiš, ter kako bi se prišlo do potrebnega denarja za zgrad-bo istih.

Sestanek članov in prijateljev narodno-socialne stranke za Celje in okolico se vrši danes v petek ob 8. uri zvečer v Gaberju pri »Wilsonu«. Sestanek bo vrčen, zato je potrebna obilna udeležba.

Zbirka za »Dečji dom«. Kolo jugoslov. sektor v Celju priredi na Čveto nedeljo daritveni dan žen in mater za Dečji dom. Pobiralo se bo v soboto in nedeljo s po-lami po hišah in v nedeljo tudi s puščami po ulicah.

Mestni občinska zemljišča so se razde-lila in se je ustreglo vsem prošilcem. Isti naj pridejo danes v petek ob 3. uri pop. na mestni magistrat v svrhu nakazila.

»On in njegova sestra«, lutka s petjem in godbo, je tudi v tretji dosegla popoln uspeh. Igralo se je zopet pri razprodanem gledališču.

Ptuj.

Protituberkulozna liga v Ptuj u. Na ptujskem okrajnem glavarstvu se je vršil dne 30. marca t. l. sestanek zastav. vseh slojev v svrhu posvetovanja o ustanovitvi protituberkulozne lige za politični okraj ptujski. Gospod vodja okrajnega glavarstva dr. O. Pirkmajer je v svojem pozdravnem nagovoru povdarjal važnost smotrnega protituberkuloznega delovanja v naših kra-jih, kjer se do danes ni posvečalo dovolj pozornosti za sistematično obrambo proti tej uprav rak-rani našega naroda. Da se doseže resničen uspeh, je treba sodelovan-ja vseh slojev. Prosil je vse navzoče, da se nikdo ne odtegne idealnemu delu, ki je istotako karitativno, kakor je zdravstveno in socialne važnosti. Uradni zdravnik je kratko označil razvoj Masarykove lige proti tuberkulozi v bratski Češkoslovaški ter povdarjal pomen socialne organizacije proti tuberkulozi. Gospod dr. Bela Stuehec (iz Ptuj) je kot blaginjski zdravnik navedel zanimive primere iz vsakdanjega življenja ubožnejših slojev, ki jasno osvetljujejo nujno potrebo temeljite od-pomoči. Razpravljalo se je tudi o načrtu pravil. G. veletržec P. Čuček je obrazložil, da se zamore v doglednem času uresničiti ideja protituberkuloznega doma, ker že obstojajo znatne vsote za ta namen. Ustanovni občni zbor se skliče v Ptuj u. še tekom tega meseca. Upa se, da se pri tem človekoljubnem delu najdemo vsi.

Nemški koncert. V torek zvečer dne 4. marca priredila je gospa Gisela Gabriel sopran iz Graza in g. dr. Bela Stuehec, bariton s spremljevalko gospo Schwab nemški koncert v prostorih mestne glasbene šole v Ptuj u. pod firmo invalidov. Kakor se zagotavlja, je bil ta koncert že plakatiran pod firmo mestne glasbene šole s samimi nemškimi, v gotici pisanimi letaki in barvan z izizvajajočimi nemškimi barvami. Lepak se je nahajal tudi v kavarni »Evropa«, ki ga je odstranil neki zaveden Slo-venec. Čudno se nam zdi, da dovoli kura-torji glasbene mestne šole slične koncerte, posebno še z izizvajajočo reklamo, pod last-no firmo. Sicer pa poznamo dr. B. S. že od prej kot izvrstnega prijatelja vsenem-štva. Koncert je bil nad vse dobro obiskan, vse razprodano, kar se žal pri slov kon-certih ne dogaja. To je pač nemška disci-plina, ki spravi vse svoje na krov, vrhu tega jim pomagajo povsod in vsikdar vse slov. vodilne osebe, da se tako lažje sja-jajo najboljši »državotvorni« Jugoslavo-nci. Nerazumljivo nam je to dejstvo, da naša »narodna« inteligenca ne poseja narodnih prireditev — ali pa če, hoče imeti iz urad-ne naslova proste vstopnice — medtem, ko je ta »cvet« vsikdar na vseh nemških prireditvah polnoštevilno zastopan. Tako se pripeti, da se slovenska glasbena pri-redev gnotno ne izplača, ker se inkasira za prireditve 600 do 800 kron, medtem ko nemške prireditve nesejo po 5000 K in več. Razumljivo je, da se nam Nemci rogajo in ne posejajo naših prireditev, nerazumljivo je pa to, da vračajo vstopnice na sloven-ske prireditve ljudje, ki so vsakikrat na nemških prireditvah in so že z izgovorom, da žalujejo. Mi iskreno obžalujemo vse te zaslepljenice, ako mislijo, da bodo privabi-li Nemce na tak način v »slovenski« ta-bor. Še bolj pa obžalujemo vse narodne delavce, ki se zaman trudijo, čemu ves trud in delo v raznih društvih? Kdor je še danes idealen naroden delavec tu ob se-verni meji in vse to vidi, gotovo mora zgu-biti pogum in veselje za vse.

Primorje.

Krvice za Slovane v istrskem dežel-nem odboru. Istrski izredni odbor je za ve-čino prebivalstva istrskega krivično sestavljen. V širšem deželnem odboru so sicer milostno 4 Slovani (dr. Vratović, prof. Ma-tejčič, Pangerc in Flego), toda v ojem iz-vršilnem odboru, ki je odločilnega pome-na, ni nobenega slovenskega zastopnika. Slovenski zastopniki so vsled tega poslali predsedniku dr. Cherinichu izjavo, da jim

je vsled take krivice vzeta vsaka možnost izvrševati svojo nalogo na način, ki bi bil za prebivalstvo koristen. Vsled tega izjav-ljajo, da odvrnejo od sebe odgovornost in da obvarujejo čast slovenskega prebiva-lstva pokrajine, da bodo v bodoče opravila svoje funkcije le v toliko, v kolikor bo-do smatrali od slučaja do slučaja za po-trebno.

Smrtna nesreča. V Lloydovi ladjedel-nici v Trstu je padel 69 letni Andrej Lipold 6 metrov globoko ter si prebil lobanjo, da je obležal na mestu mrtve.

Pokrajina.

Polzela. Dne 29. marca t. l. smo iz-ročili materi zemlji zemeljske ostanke gosp. Franca Kolseka, posestnika in pre-zasluznega občinskega tajnika. Dosegel je starost 73 let. Izmed sedem otrok mu je vzela vojna dva, najstarejši g. major Aug. Kolšek pa še sedaj služi v jugo-slovanski armadi. Pokojnik je bil blagega srca, rad je pomagal revežem, katere je kot dolgoletni tajnik dobro poznal. Poli-tična strankarja mu je bila zoperna, njegovo delovanje je bilo namenjeno le gospodarskemu napredku občanov. Kot odličan od kralnega šolskega sveta ima v novem šolskem poslopiju najlepši spome-nik. Polnoštevilna udeležba občinskega odbora, požarne brambe, zastopnikov občin St. Peter, St. Pavel in Braslovec, kakor tudi mnogobrojnega občinstva pri njegovem pogrebu priča o veliki priljub-lenosti pokojnika ter mu zagurava trajen blag spomin. Ob odprtem grobu so mu domači pevci zapeli ginljivo žalostnico in marsikatero oko se je osolilo, ko je rog požarne brambe zatrobil slovo. Za-lujočim ostalim izrekamo naše sožalje.

Gledališče in glasba.

Dr. Cerinov simfonični koncert s. ena-la v Unionu. Dr. Cerin je priredil tokom dveh let že devet simfoničnih koncertov, kar kaže, da je njegovo delovanje čedalje plodovitejše, čedalje uspešnejše. Pesimisti so pred začetkom prirejanja simfoničnih koncertov ljubljanskih obljubovali, da se taki koncerti ne bodo obnesli. Izkazalo pa se je baš narobe. Zanimanje za simfonično glasbo je med našim občinstvom progre-sivno raslo. Obisk je bil vedno dober in da je dober pripisujemo na rovaš zanimivosti del, ki nam jih dr. Cerinovi koncerti prina-sajo. Vanje ima občinstvo zaupanje in rado pride. — Ponedeljkov koncert se je odliko-val po pestrosti vzporeda. Slovenska in-strumentalna in posebej naglašena — tja-jugoslovanska glasba je bila zastopana v izdini meri. Predvsem imamo v misli go-slovensko orkestralno delo, St. Frerig-ve Variacije v Es duru, prve skladbe te vrste v naši literaturi. Docela priprosto ta-mo je skladatelj enajstkrat variral, okrasil v melodiški črti in ji podložil različno ha-monično podlago. Dasi podobne variacije oze teme na klavirju ponavadi učinkujejo suhoparno, šolskaro, so Fremlove varia-cije prav zanimive, se spretno gibljejo zdaj v duru, zdaj v molu, pa vendar

C. N. in A. M. Williamson:

Cesaričini biseri.

(Dalje.)

Beverley si je obetala malo uspeha, ko je potrkala na usmiljenje tega moža, a nepričakovana vest o Heronovi želji se ji je zazdela tako čudna, da ji je skoro morala pripisovati pomen. Te prilike ni smela pustiti v nemar. Ali bo mogla pregovoriti Rogerja, da ji dovoli odstopiti nakit — kdo ve? Vsekako naj O'Reilly vidi bisere, da bo vedel poročati o njih krasoti. Mogoče se bo dal Heron zavesti v pogajanja. Načrt je bil gotovo vreden preizkušnje.

Molče je stopila k vratom, ki jih je poprej zaprla, ter pogledala v sobo sestre Lakeove. Ni je presenetilo videti, da je Kloe izginila; to je bilo v programu. Njen vzklík je veljal O'Reillyju.

»Dete je vstalo!« je viknila. »To pomeni, da ji je odleglo. Najbrže je v moji sobi, ali pa v mojem budoarju. Ali hočete stopiti z menoj? Pogledala bova, kje je. Saj morate itak mimo.«

O'Reilly ji je sledil na hodnik. Z naglim preudarkom je krenila Beverley k vratom svojega posebnega salona, ki je bil tik zraven vrat nje spalnice. Vtem se je ozirala in videla, da je spremeljevalec obstal pred mostovžem, kamor so se iztekali vsi izhodi stanovanja. »Počakajte me hipec,« je velela. »Ozrem se, kam je šla.« Ko se je doteknila budoarjevih vrat, jo je iznenadilo, da so se podala, še preden je obrnila gumb. To je bilo čudno, zakaj dobro je pomnila, da jih je zaprla za seboj, ko je stopila ven. V tej sobi je bila do trenutka, ko je O'Reilly prinesel polumezavestno dekle; zaradi biseroev je še posebej pazila na to, da so bila vrata vedno zaprta. Imela jih je na mizi, v budoarju, pripravljene za nizalko. Ni se bala, da bi ji bili ukradeni! Spletiti je bila poslala za vse popoldne z doma; tudi dvema drugima poslomaj je dala prosto. Doma so bili samo sobar, kuhar in njegova pomočnica, ki so služili Rogerju že mnogo let. Bili so vzvišeni nad takšno sumnjo, ne glede na to, da vobče niso vedeli ničesar o biseri. Živa duša ni vedela zanje razen nje. Roger se Kloe in zdaj O'Reillyja. Roger se je bil odpeljal z avtomobilom, preden je prenesla bisere iz spalnice v budoar. Kdo je potemtakem odprl vrata? Navsezadnje je bilo mogoče, da se je Clodagh zbal nadaljevanja. Morda je ostala doma in se je — iz neznanega razloga, ki ji ga pojasni kasneje — zatekla v budoar.

Toda že prvi pogled ji je razodel, da dekleta ni tukaj. Prelepa, a strgana ovratnica je ležala še vedno v svoji zaklonici, navita v iskrih se sosrednih krogih; tudi raztreseni biseri so bili že pobrani in zloženi v kupček na škrlatni blazini. Vrata med budoarjem in spalnico so bila odprta. Beverley je mislila, da je

menda zaprla tudi tu, a natanko se ni mogla spomniti. »Klo!« je zaklicala tiho. Začula je rahel šum — vsaj zdelo se ji je tako. Naglo je stopila k vratom spalnice, pogledala vanjo ter navila električno luč. Kloe ni bilo videti. Beverley je utrlila elektriko in se vrnila k O'Reillyju na mostovž.

»Stopite malce z menoj,« je dejala. »Pokažem vam nekaj.«

O'Reilly se je obotavljala. »Ali je vaša prijateljica notri?« je vprašal. »Bi morda rada govorila z menoj?«

»Vstopite, da vidite,« je vztrajala Beverley in ga odvedla v budoar; O'Reilly je nerad prestopil prag. Gospa Sandsova je pokazala na bisere. »Tako zelo sem vam jih želela pokazati. Le pogledajte jih, kako so krasni! Gospod Heron je tako ponosen na svojo soprogo; prepričana sem, da se najde pot, ako — ako —«

Nekje v stanovanju so se zaprla vrata; Beverley je mahoma umolknila in zasopla od strahu. Pa ne, da bi se bil Roger vrnil — da bi se bil morda le navidez odpeljal k mizalki! Niti v mislih se ni upala izreči, kaj bo, ako najde O'Reillyja tukaj, z njo, v svojem stanovanju! Predobro je še pomnila dar njunega edinega prepira, ko ji je očital ime tega moža, češ, da ga je klicala v smrt!

»Gospod O'Reilly,« je dejala zelo mirno, »nemara je to moj mož, ki se vrača domov. Ako je res on, se bosta srečala. Druge možnosti ni. Toda rada bi jaz prva govorila z njim — če hočete počakati hipec v tej sobi.«

Ne da bi mu dala odgovoriti, je stekla ven. Minute so hitele. Justin je slišal vznemirjen razgovor ženskih glasov. Eden izmed njih se mu je zdel posebno srđit. Vsekako to ni mogel biti Sands! O'Reilly je postal nestrpen; hotel je pogledati na uro, in je zapazil, da je nima več ... Strela božja! Ukradena! In tedaj se je spomnil ključka, ki ga je nosil pri vezanega k verižici. Bliskoma se mu je razgrnila vsa žarota pred očmi. V prvi besnosti je že hotel zdravit odtod, da bi ovdal glavno zakrivilico. Toda Beverleyin priziv do njegovega kavalirstva mu je oklepal noge kakor veriga.

Baš tisti hip ga je poklicala; odprl je vrata.

»Strežnica moje prijateljice se je vrnila,« je rekla naglo. »Zagrozila je, da pojde še to uro. Morala sem govoriti z njo in jo izkusiti potolažiti, preden se vrne soprogo. Dozdaj ga še ni — in ga morda sploh ne bo tako kmalu. Toda že gola misel, da je nemara prišel, me je tako prestrašila, da se vas ne upam delj zadrževati. Preden greste, mi povejte enkrat za vselej — zdaj, ko ste videli bisere: ali je kaj upanja?«

»Nikakega upanja ni,« ji je O'Reilly prestrigal besedo. »Odhajam, gospa Sandsova. Kar se tiče vašega soproga, se mene nikar ne bojte, dasi mi je jasno, zakaj ste me spra-

vili semkaj in čemu ste me zadrževali, dokler vas niso preplasil drugi gačni oziri. Vaša mala prijateljica je prav tako slajna v obračanju tujih žepov kakor v igranju komedije. Še enkrat vam čestitam, da jo imate. Toda njeno zmagoslavje se bo kmalu izpremenilo v nekaj drugega. Lahko noč.«

Beverley se ni genila z mesta, niti ga ni ustavljala, ko je šel. Ni mu vedela česa odgovoriti. Kaj misli s svojo obtožbo, ni razumela natanko, a vedela je, da je Kloe res poizkusila veliko dejanje, medtem ko ga je ona zadrževala. Za hip je Beverley malone z mržnjo pomislila na cesaričine bisere. Da so ji morali pasti v naročje baš danes, ko si ni želela pod milim Bogom ničesar razen izgubljenih listin, je bila pač ironija usode. Ni se vrnila v budoar. Pozabila je skrivnostni odprtih vrat in se ni spomnila, da bi jih zaprla. Nervoza tesnoba jo je gnala, da ji se opravičila sestrji Lakeovi. Dolžnost, brani ti Kloe, ji je bila nad vse. Priznati je morala, da se je dekle radi nje izneverilo strežnični oblasti.

»Ne bodite hudi na revico, prosim vas,« jo je zagovarjala. »Vedela je, da je treba nekaj storiti zame — nekaj, česar nisem mogla opraviti sama. In tako se je žrtvovala. Oprostite nama obema.«

Toda sestra Lakeova se ni dala utoažiti: ako se počuti gospodična Rileyeva tako dobro, da lahko opravlja posle gospe Sandsove noč in dan, potem ji ni treba strežnice. Sestra Lakeova si je dala izplačati, kar ji je šlo, in ni hotela sprejeti nikake posebne nagrade.

Sobar je moral poklicati izvoščaka in poskrbeti, da so znesli strežnično prtljago vanj. Na cesaričine bisere ni mislil medtem nihče.

(Dalje pri-)

Drobiž.

* **Natalslavješi poštni golob sveta** roglinl. Nedavno tega je v Derby poginil 14 let stari poštni golob, imenovan »Kralj Rima«, ki se je proualvil 1. 1013 z rekordnim letom iz Rima v Derby v daljavo 1600 km. Golob je odletel pri mednarodnih tekmah dne 29. junija 1913 iz Rima ter je prispel isti dan pozno zvečer v Derby. Ta let je bil toliko pomenljivejši, ker je bilo vreme ob času letalne dirke skrajno neugodno. Golobje so morali preleteti pot 320 km nad obrežjem Sredozemskega morja ter jih je po 240 km dolgem letu na kopnem večina poginila, ko so hoteli preleteti Alpe. V Ameriki so poštni golobje preleteli sicer daljša pota, a niso imeli na poti nobenih gorških zaprek ter so leteli pod najugodnejšimi pogoji.

* **Zalostne družinske razmere.** Stefanija H. iz Simmeringa je vložila tožbo proti svoji sestri 18letni deklici Antoniji, ker je v prepiru z materjo in sestro potegnila nabit revolver in jima zapretila: »vse vas postrelim«. Njen 13letni brat jo je karinil iz kuhinje, naka je v sobi izprožila samokres. Strel k sreči ni nikogar zadel. Pri zaslišanju je Antonija izjavila, da jo domači vedno zapostavljajo. Njen oče jo je še kot 13letno učenko zapeljal ter imel potem z njo razmerje prav do zadnjega časa, vsled česar si je hotela sama vzeti življenje. Oče deklice, saletni kočijaž, odločno zanika to obdolžitev in

skupno z materjo izjavlja, da neče nič več slišati o svoji hčeri, katero zasleduje tudi policija radi tatvine. Deklica je oddana delalnemu sodišču, oče pa je prijavljen državnemu pravdnistvu.

* **Zenska vas v Švici.** Vas Champéry v vališkem kantonu, odkoder se pravilno hodi na Dent du Midi, je poleg svoje naravne lepote zanimiv tudi zaradi tega, ker ni v celi vaši nobenega moškega. Samo nekaj usednikov se prištevajo k moškemu spolu, ali ti bivajo v inenovanosti vasi samo ob gotovih dneh. Vzrok te posebnosti je dejstvo, da za moške v Champéry ni dobiti posla. Tisto ped zemlje, kar je okoli vasi, obdelajo z lahkoto ženske, in zato so moški primorani iti s trebuhom za kruhom po svetu. Zenske so krepke in lepe rasti, kar se o švicarskem žensvu sploh ne more reči. Njih obleka ne obstoji v ženskem krilu in stezniku, ampak nosijo hlače in bluze, na glavi pa namesto klobuka rdečo ruto. Mlada dekleta ljubijo ples in petje, starke strastno pušijo iz pip tobak, ki ga same nečujejo.

* **Petelin-kokoš.** Nedavno so prinesli listi novico, da imajo na nekem veleposvetstvu na Angleškem petelina, ki ima samo zunanost petelinjo, sicer pa se obnaša kakor prava kokoš. Zadnje dni je prinesel »Figaro« poročilo, v katerem piše neka bralka, da je med njeno perutnino podoben petelin-kokoš. To vam je prekrasna piščica, visok, lepe barve, s črnim zelenim perjem in se ponša z jako lepim petelinjim repom. Samo majhna glava z majhno rožo je znak kokošji. Ta petelin-kokoš pa ne poje in med kokošimi hodi čisto malomarno.

* **Spomenik Gustav Flaubertu.** 12. m. m. so odkrili v Parizu v navzočnosti vladnih zastopnikov spomenik enega izmed največjih francoskih pisateljev, Gustava Flauberta. S tem so proslavili stoletnico slavnega pisatelja. Čigar dela kakor »Salambo«, »Gospa Bovaryeva« in druga so znana vsemu izobraženemu svetu. Predsednik Millerand je načeloval slavnosti. Glavni govornik je bil Ed. Harcourt, ki je proslavil Flauberta kakor mojstra v slogu. Slavila sta ga tudi Leon Bernard in Bourget.

* **Smrt ruskega pisatelja.** Varšavskim listom se poroča, da je umrl v sovjetski Ukrajini znan ruski pisatelj Vladimir G. Korolenko v bedi in gladi. Bilo mu je 68 let. Korolenko je pisatelj velikih zmožnosti. V njegovih spisih se zrcali prava ruska duša, pravična in hrepeneča po pravici. Zaslouel je tudi s knjigo proti smrtni obsodbi, v katerih s pretrusujimi barvami slika poslednje trenutke na smrt obsojenih. Njegovo najboljšo delo je roman »Slepi muzikant«, ki je preveden v več svetovnih jezikov. Znamenito so tudi njegove sibirskie povesti.

* **Grozote ruskega gladi.** Nansen je izdal okle na norveški narod, v katerem slika strašno rusko lakoto. Pravi, da bodo po sto in sto tisočih, ki so že umrli od gladi, umrli še milijoni od lakote, ako ne pride kmalu nesrečnemu ruskemu narodu pomoč. Nansen pravi v oklicu, da je na svetu dosti živih, ki bi z lahkoto rešili rusko ljudstvo. Nujno je treba poslati na Rusko moke in drugih vsakdanjih živih.

* **Impozanten ciganski pogreb na Dunaju.** V Meidlingu je bil nedavno pogreb nekega cigana, kateremu je prisostvovalo 300 ciganov in cigank v narodni noši in več tisoč ljudi. Naval je bil tako velik, da je moralo osem stražnikov skrbeti za red na poti do cerkve. Pokojnik je bil 42letni cigan in travovec s konji Peter Bid. Mrtvec je bil položen v ciganski obleki, copatah in klobuku v prekrasno krsto, v katero so mu položili tudi konjski bič, kot simbol njegovega stanu. Po starem običaju so položili njegovi rojaki v krsto tudi denarja, kravato, srebrno cigaretno dozo itd. Pokojnika je blagoslovil župnik ob veliki asistenci duhovščine. V žalobni povorki so stopali cigani in ciganke v slikovitih narodnih nošah, okinčane z raznim nakitom. Mrtvaški voz je vlekle šest konj in povorka je stopala prav do pokopališča, kjer so položili krsto v provizorno grobnico.

* **Boljševiška propaganda v inozemstvu.** »Krasnaja Pravda« navaja celo vrsto

jako zanimivih številk, ki drastično kažejo boljševiške propagandne metode, v inozemstvu. List pravi, da so v oktobru izdali boljševiki: Na Nemškem: boljševiški stranki 2.500.000 mark, delavski zvezi »Helsenkirchen« 30.000 mark, strokovni zvezi politreji milijon mark ter berlinski strokovni zvezi 1 milijon mark. — Na Švicarskem: socialistični stranki in strokovni zvezi 45.000 frankov, komunistični stranki 92.000 frankov, ter tri vasi gone blaga. — V Belgiji: komunistični stranki 30.000 frankov poleg drugih darov, ostalim strankam in strokovni zvezi skupaj 175.000 frankov. — Na Holandskem: komunistični stranki 888.000 mark, sindikatistom 500.000 mark. — Na Češkem: Združeni komunistični stranki 3.000.000 K. — Na Norveškem: komunistični stranki 100.000 kron. — Na Švedskem: do polovice septembra so izdali milijon mark. — V Nemški Avstriji: komunistični stranki 3.000.000 kron, socialističnim strankam in strokovnim organizacijam 15.000.000 K. — Na Laškem: komunistični stranki skoraj en milijon lir, socialistični stranki in strokovnim organizacijam poldrug milijon lir. — Na Francoskem: skoraj en milijon frankov. — Na Poljskem: Delavskemu odboru v Varšavi 500.000 poljskih mark. — Na Danskem: komunistični stranki tri stotisoč mark. — In Jugoslaviji: ?

* **Ugrabljena Sunyatsenova žena.** Soproga predsednika kitajske republike potovala je k svojemu možu Sunyatsenu. ki je pregledoval kitajske čete. Pri Keilingu, v provinciji Kwangsi, navlail se na potnike roparji in ugrabili ženo predednikovo, katero drže skrito, dokler njed mož ne plača zanj po milijona dolarjev odkupnine. Zanimivo je, da so tudi Sunyatsena 1. 1896, ugrabili v Londonu, kaj mor je pobegnil po ponesrečenem republikanskem gibanju. Na Devonshire Streetu ga je napadlo več Kitajcev, zvezanega so ga poslali na kitajsko poslanstvo, odkoder so ga nameravali poslati na Kitajsko, da ga tam postavijo pred sodišče. Poskušal je vsa sredstva, da se osvobodi, metal je pisma skozi okno, naka so mu okna zazidali. Osvobodila ga je končno neka kuharica, ki je služila na poslanstvu. Ta je obvestila angleško zunanje ministerstvo, kje da se nahaja vodja kitajskih republikancev v zaporu. Na eny gično zahtevo angleškega zunanjega ministerstva je poslanik izpustil Sunatsena na svobodo.

* **Drznost ameriških banditov.** V neko kavarno najbolj obljubene newyorške ulice so prišli štirje banditi z revolverji in prisilili blagajničarko in goste, da so jim izročili vse denar. To je opazil neki mimoidoči šetalec in brž obvestil policijo, ki je lopove zajela uprav pri odhodu. To da lopovi so skočili v avto, policija pa v drugi avto in bežala za njimi. Toda ker so imeli banditi žal hitrejši avto, so odnesli pite.

* **Pri gledališki predstavi ustreljen.** Te dni je priredilo noko katoliško društvo v Ronansu dobrodelno gledališko predstavo, ki se je končala zelo tragično. Dijak Pavel Lukas je utrelil z revolverjem na igralcu 16letnega Edmunda Mangya, ki se zgrudil v krvi in ostal na mestu mrtve.

* **Oženjen zaročenec.** V Nizzo je prišel pred nekaj meseci elegantno oblečen gospod ter se nastanil v hotelu pod imenom markiz de Lucignano de Linalunga. Pravi, da izhaja iz stare, bogate italijanske aristokratske rodbine. Neke oddaljena angleška družina je sprejela plemenitega Italijana v svojo hišo. On se je zaročil s hčerko te družine ter objavil svojo zaroko na najfinjšem papirju. Začetkom pretečenega meseca je markiz odpotoval v Italijo, da dobi dovoljenje svojih staršev za ženitev in prinese potrebne listine. Ko se je vrnil, je svoji nevesti priznal brez ovinkov, da jo je ogoljufal. »Oženjen sem,« je dejal, »pa moja žena je težko bolna. Ko sem poprosil za vašo roko, sem mislil, da je že mrtva. Sicer pa nič zato, ona je tako nevarno bolna, da nama ne bo treba dolgo čakati.« — Deklica je nesramnega ogorčeno odslavila, on pa je izginil brez sledu, ker se je tudi policija začela zanimati zanj.

Pozor! Najboljši jugoslovanski Eternit asbestni škrlj je »SALONI«

iz najboljšega splitskega cementa.

Znamka »SALONA« od »Spalato« d. d. portland cementa, Split.

Glavna zaloga za Gorenjsko: FRANC DOLENC, KRANJ.

Ponudbe na zahtevo takoj.

Bukove, smrekove in hrastove**HLODE**

kupuje v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah

tovarna parket in parna

Ivan Siška, žaga
Ljubljana, Metelkova ul. 4

Pri naročilih se sklicujte na oglase v »Jugoslaviji«!

Blagajničarka

se sprejme v restavraciji na glav. kolodvoru v Ljubljani.

Sokolske potrebstine

za člane, članice in naračaj kakor tudi suknjo za kraj priporočila trdka

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10.

ZA NAKUP

manufakturnega blaga

se priporoča obče znana trdka

R. Miklauc,

Ljubljana,

Lingerjeva ul., Mestni trg, Prod. Skladnja.

Traži se za Osilek samostalni palir za visokogradnje i željezo-beton.

Prednost imadu, stavbenih prilika radi, neženje. Opširne ponude sa oznakom izvedenih radova, prepisima svjedodžba i plačevnim zahjevima treba poslati na tvrtku

Adolf & Ernst Ehrlich, Osijek.

Ponudbe na upravo lista pod št. 634.

SLUŽBE:

Samostojni jamomerilec z večletno prakso se sprejme eventualno takoj pri St. Janžkem premožkopu. A. Jakl, Krmelj, Dolenjsko. Plača po dogovoru. 636

Pisarniška moč, več slovnemakega in italijanskega jezika, v starosti 23 let išče službe. Naslov v upravi lista. 628

Trgovski pomočnik, več slovenščine, nemščine in

italijaniščine, 25 let star išče službe tudi kot skladničnik ali kaj sličnega. Naslov v upr. lista. 627

Mizarskega pomočnika, za dežel se išče po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. J. J. ob Sernel, Begunje b. r. i. Cirknici. 623

Vajenec za slikarsko, plekarsko in črkoslikarsko obrt se išče v starosti od 14. leta dalje. Ivan Turšič, slikar, Cirknica pri Raketu. 622

Uradnik lesne stroke z večletno prakso želi službe

Prodaja lesa.

Iz gozdov mesta Kočevje se ponudbenim potom proda 1500 jelk v doprsem premeru od 40 cm naprej, dalje kakih 100 podrtic (Windfalle) 3000 — 4000 stoječih bukev in pri sekanku poskodovana debla.

Pisniene ponudbe je do 18. aprila 1922 vložiti pri tukajšnjem uradu.

Za kavcijo je položiti znesek K 50.000 — v gotovini.

Pogoji se lahko vpogledejo med uradnimi urami pri tukajšnjem uradu ali proti položbi 100 K dobe popisi.

Premoženjska uprava mesta Kočevje 31. marca 1922.**MALI OGLASI****PRODAJA:**

Lepo posestvo, hiša z vrtom, gospodarsko poslopje, njive, travniki in gozdovi, z doraslim jelovim in smrekovim drevjem. Naslov v upr. lista. 633

1000 kg dobrega, konjskega sena. Naslov v upravi lista. 632

Gozdno posestvo, 197 oraloj trdega in mehkega lesa ca 10.000 kvadratnih metrov, 1.200.000 K. Vila v letovišču z 4 oraloj zemlje 550.000 K. Grajščinsko posestvo 150 oraloj, posestva v različnih cenah prodaja Zagorski, Maribor, Barvarška ul. 3. 631

Hiša z gostilno, zraven prostor za trgovino ali kako drugo obrt, na zelo prometnem kraju v okolici Ptuj. Več se poizve pri Francu Meznaricu, Vel. Nedelja. 629

Čevljarski stroj, predvoj-

ni blago v dobrem stanju, sistema »Lingsaume«. Naslov v upr. lista. 626

Krašno posestvo obstoječe iz ca 4 oraloj, lepo zidano hišo in gozdom v bližini mesta Maribora. Cena 120.000 Din. Kavarna Tement. Glavni trg številka 3, Maribor. 623

Sibirskega medveda črna z metra dolga koža se prodaja. Cena 10.000 kron. Ogle- da se pri P. Pire, pekarna, Ljubljana, Sv. Petra c. 9.

KUPI:

Odštel divjih petelinov.

Sloviti zgodovinski

roman M. ZEVACA

KRALJEVI**VITEZ**

je izšel in se dobi

v »Zvezni knjigarni

Ljubljana, Mar. trg 8

v dveh delih.

Cena broš. za vsak

del din. 15.—